

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

**BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM
2019–2022**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Monika Moravcová

Problematika domácího násilí v Praze a Středočeském kraji

Praha 2022

Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Alois Daněk, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR PART-TIME STUDIES

2019–2022

BACHELOR THESIS

Monika Moravcová

**The issues of domestic Violence in v Prague and Central
Bohemian Region**

Prague 2022

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

PhDr. Alois Daněk, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

.....
Monika Moravcová

Poděkování

Děkuji panu PhDr. Aloisovi Daňkovi, Ph.D., za odbornou pomoc a trpělivost při vedení mé bakalářské práce a Veronice Řídelové z Nadace Vodafone, která mi umožnila nahlédnout do projektů, které společnost Vodafone Czech Republic a.s. ve spolupráci s Policií ČR a neziskovou organizací ROSA dělají pro podporu obětem domácího násilí.

Anotace

Cílem této bakalářské práce je seznámit čtenáře s možnostmi, které mají oběti domácího násilí a zároveň se základními teoretickými pojmy. Práce si klade za cíl přiblížit čtenáři znaky a formy domácího násilí, typologii násilné a ohrožené osoby s možnostmi pomoci obětem domácího násilí. Dále pak práci neziskových organizací. Práce může sloužit jako návod pro zorientování se v možnostech a formách pomoci, které jsou obětem domácího násilí nabízeny. Popisuje, jaký dopad má pandemie Covid-19 na oběti domácího násilí. Poukazuje na špatný vzorec chování, který mohou přebírat děti, které se stávají svědky domácího násilí. Práce teoreticky vychází z aktuálních odborných informací, týkajících se problematiky domácího násilí. V praktické části byl využit kvalitativní průzkum s využitím metody srovnávací analýzy.

Klíčová slova

Domácí násilí, násilná osoba, nezisková organizace, legislativa, odborná pomoc, ohrožená osoba.

Annotation

This bachelor's work focuses on the basic theoretical concepts in the space of domestic violence. Its aim is to introduce attributes and forms of domestic violence, typology of a violent and exposed person; as well as, to explore possibilities of support for victims of domestic violence and programs of non-governmental organizations. This paper can thus serve as a means to gain an overview of the range of possibilities and forms of support offered to victims of domestic violence. Moreover, this paper describes the impact of covid-19 pandemic on victims of domestic violence. It highlights patterns of poor behaviour, which kids can adopt, from being witnesses of domestic violence within a family. This paper is based on recent theoretical approaches and knowledge in the space of domestic violence. The practical part of the bachelor's work consists of a qualitative survey that employs a method of comparative analysis.

Keywords

Domestic violence, endangered person, legislation, non-profit organization, professional help, violent person.

OBSAH

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	12
1. VYMEZENÍ POJMU „DOMÁCÍ NÁSILÍ“	12
1.1.Znaky domácího násilí.....	14
1.2.Formy domácího násilí	16
1.3.Příčiny domácího násilí	17
1.4. Cyklus domácího násilí.....	19
2. AKTÉŘI DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	21
2.1.Osoba ohrožená.....	21
2.2.Osoba násilná.....	22
2.3.Děti jako svědci domácího násilí	23
3. POMOC OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ	25
3.1.Institut vykázaní.....	25
3.2.Intervenční centra	26
3.3.Azylové domy.....	27
3.4.Legislativní ochrana obětí domácího násilí	27
3.5.Nestátní neziskové organizace	30
4. DOMÁCÍ NÁSILÍ BĚHEM PANDEMIE COVID-19	30
PRAKTICKÁ ČÁST	34
5. METODOLOGIE	34
6. ORGANIZACE NA POMOC DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	36
6.1.Bílý kruh bezpečí	36
6.1.1.Odborná pomoc.....	37
6.2.ROSA – centrum pro ženy.....	37
6.2.1.Odborná pomoc.....	38
6.3.Poradna Magdala (Arcidiecézní charita Praha)	39
6.3.1.Odborná pomoc.....	40
6.4.proFem.....	40

6.4.1.Odborná pomoc.....	41
6.5.ACORUS	42
6.5.1.Odborná pomoc.....	42
6.6.Centrum LOCIKA	43
6.6.1.Odborná pomoc.....	45
6.7.Nadace Vodafone.....	49
6.7.1.Aplikace Bright Sky CZ	49
6.7.2.Akademie proti domácímu násilí.....	53
ZÁVĚR	54
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	57
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK	62

ÚVOD

Problematika domácího násilí je v současné době velmi aktuálním a závažným tématem. Domácím násilím v rodině dochází k narušení vztahů a má tak negativní dopad nejen na přímou oběť, ale také na ostatní členy rodiny figurujících jako svědci. V roli těchto svědků bývají především děti. Právě děti si následně mohou přenášet nevhodné vzorce chování do svých partnerských životů. Domácí násilí je specifické, odehrává se mezi osobami, které k sobě mají blízký, citový vztah. Jelikož většinou probíhá v soukromí společné domácnosti, často jej nelze poznat. Po několik staletí bylo domácí násilí považováno za zcela přirozenou věc. Muži si tímto způsobem vynucovali autoritu, upevňovali své postavení a dávali ženám a dětem najevo svou nadřazenost. Postupem času začalo být domácí násilí vnímáno jako negativní jev, přesto společnost takové chování ignorovala, neboť se domnívala, že se jedná o čistě soukromou věc.

Cílem této bakalářské práce je seznámit čtenáře s možnostmi řešení, které mají oběti domácího násilí a základním pojmoslovím. Práce si také klade za cíl přiblížit čtenáři znaky a formy domácího násilí, typologií násilné a ohrožené osoby a možnostmi pomoci obětem domácího násilí. Praktická část blíže popisuje práci neziskových organizací, a to především v Praze a Středočeském kraji. Práce může sloužit jako návod pro zorientování se v možnostech a formách pomoci, které jsou obětem domácího násilí nabízeny. A návodem k tomu, jakým způsobem je mohou využít.

Domácí násilí je obsáhlý a celoplošný problém, týkající se všech společenských vrstev bez ohledu na příslušnost k určité rasové nebo náboženské skupině.

První kapitola teoretické části nese název „Vymezení pojmu Domácí násilí“, tato kapitola má za úkol čtenáře seznámit s vymezením pojmu „domácí násilí“. Dále je kapitola zaměřena na znaky domácího násilí, jeho formy domácího násilí a příčiny jeho vzniku.

Druhá kapitola s názvem „Aktéři domácího násilí“ je věnována typologii násilné a ohrožené osoby. Seznamuje nás také se syndromy, které mohou u oběti v důsledku domácího násilí vzniknout. Kapitola se také věnuje dětem figurujících jako svědci domácího násilí, a tomu, jaký dopad má tento jev na jejich psychiku.

Třetí kapitola této práce je nazvána „Pomoc obětem domácího násilí“. Jak již napovídá název, kapitola nás blíže seznamuje s druhy pomoci určené osobě, která se setkala s domácím násilím. Zabývá se termíny jako vykazání, intervenční centrum, azylové domy, dále se zabývá zákony a trestnými činy, kterých se dopouštění agresori domácího násilí. Závěrem této kapitoly jsou čtenáři blíže seznámeni s pomocí ze strany velkých podnikatelských subjektů. Ty jsou v této práci demonstrovány na společnosti Vodafone Czech Republic a.s. a její dceřiné společnosti Nadace Vodafone.

Čtvrtá kapitola nese název „Domácí násilí během pandemie Covid-19“, tato kapitola popisuje komplikace, které se díky pandemii Covid-19 začaly prohlubovat a jaké jsou následky opatření zavedených v souvislosti s pandemií Covid-19.

Pátá kapitola již spadá do praktické části bakalářské práce. Nese název „Metodologie“ a popisuje metodu použitou při získávání dat, jejich analýze a konečnému vyhodnocení.

Šestá kapitola se zabývá popisem činností a služeb organizací, které pomáhají obětem domácího násilí. Nese název „Organizace na pomoc domácího násilí“ a obsahuje souhrnné informace o možnostech, které mají oběti domácího násilí. Zaměřuje se na popis některých neziskových organizací, zabývajících se problematikou domácího násilí na území Prahy a Středočeského kraje. Čtenář zde najde možnosti kontaktu a popis odborné pomoci.

Jak již bylo zmíněno, cílem této bakalářské práce je seznámit čtenáře s možnostmi související s problematikou domácího násilí. Také má čtenáře inspirovat k zamyšlení se nad tím, jak odhalit znaky domácího násilí a nad způsoby, jak se mohou sami v této oblasti angažovat a pomoci tak zlepšit kvalitu života osobám, které mají s domácím násilím osobní zkušenost.

Práce nabízí přehled možností, popisuje možnosti, jaké má oběť domácího násilí a osoby, které mají podezření, že někdo v jejich okolí domácí násilí zažívá. Slouží k efektivnímu zorientování se v dané problematice a v možnostech, které jsou pro oběti dostupné. Na základě problematiky zkoumaného tématu není možné získat dostatečné informace pro vedení empirického výzkumu. Z důvodu aktuální epidemiologické situace způsobené pandemií Covid – 19. Nebylo možné osobního setkávání s oběťmi domácího násilí. Z tohoto důvodu byla zvolena kvalitativní metodologie – srovnávací analýza. Na

začátku byl vytyčen předmět zkoumání a výzkumné cíle. Předmět zkoumání je poté porovnáván s jiným předmětem zkoumání. Při srovnávání byly zjišťovány shodné či rozdílné stránky jednotlivých neziskových organizací. Při získávání informací potřebných k dosažení požadovaných cílů byla použita historickosrovnávací metoda, a to zejména v přípravné etapě, v procesu studia knižní literatury nebo při použití internetu pro vyhledávání podkladů o nestátních neziskových organizací zabývajících se problematikou domácího násilí.

TEORETICKÁ ČÁST

1. VYMEZENÍ POJMU „DOMÁCÍ NÁSILÍ“

„Domácí násilí je nejrozšířenější formou násilí vůbec, přičemž je současně formou nejméně kontrolovanou a co do své frekvence a závažnosti nejvíce podceňovanou.“

H. J. Schneider¹

Po několik staletí byla problematika domácího násilí považována za zcela přirozenou věc. Muži svým nadřazeným chováním dávali najevo svou sílu a u žen a dětí si tak získávali autoritu a dominantní postavení. Postupem času začalo být domácí násilí vnímáno negativně, přesto však společnost takové chování ignorovala, protože ho považovala za soukromou záležitost, do které by neměla zasahovat. V současné době je tato problematika velmi diskutovaným tématem, které se řeší na celosvětové úrovni. Už samotný termín „domácí násilí“ napovídá, že se jedná o násilí, které je páčáno lidmi, se kterými sdílíme společnou domácnost. K násilí tedy dochází v prostředí, ve kterém bychom se měli cítit bezpečně.

Pojem „domácí násilí“ je překladem anglického termínu „*domestic violence*“. V odborné literatuře se setkáváme s rozdílnou terminologií, někteří autoři používají také spojení „násilí v rodině“. V anglicky mluvících zemích se lze setkat s termíny „*family violence*“, „*violence in the family*“ nebo „*intrafamily violence*“². Běžně jsou tyto termíny používány koncem 70. let 20. století a jsou považovány za synonyma.

Domácí násilí je považováno za složitý jev, který je zkoumán mnoha společenskými vědami³. Jeho přesná definice však neexistuje, jelikož názory jednotlivých odborníků a autorů jsou odlišné. Domácí násilí můžeme chápat jako způsob jednání, který

¹ DONA linka: Pomoc obětem domácího násilí. [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: www.donalinka.cz/index.php

² MACHALOVÁ, T. *Domácí násilí – filozofická analýza pojmu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2014, s. 25.

³ STRÍLKOVÁ, P. a M. FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing), s. 12. ISBN 978-80-7418-020-0.

se odehrává mezi blízkými osobami, jeho cílem je uplatnění moci nebo kontroly⁴. Přesné vymezení domácího násilí a jednotná terminologie se nevyskytuje ani v mezinárodně platných dokumentech a odborné zahraniční literatuře. Je racionální, že definice jsou si příbuzné a v něčem se opakují, vždyť jsou kopií pro určitý jev s mnoha shodnými a typickými znaky.

Domácí násilí má podobu fyzického, psychického, sexuálního, ekonomického či jiného násilí, nejčastěji jejich kombinace. Domácí násilí je vědomá činnost. Začíná opakujícími se útoky proti lidské důstojnosti, ke kterým se postupně přidávají útoky proti zdraví. Během domácího násilí lze pozorovat vznik závislosti oběti na pachateli. Pachatel získává nad obětí absolutní moc. Charakteristickým znakem domácího násilí je také fakt, že se díky opakování jednotlivých fází stává domácí násilí součástí každodenního života násilníka a jeho oběti⁵.

V roce 1985 domácí násilí popsala Rada Evropy v širším kontextu následovně: *„Násilné chování v rodině zahrnuje jakýkoliv čin, nebo opomenutí, spáchané v rámci rodiny některým z jejích členů, které podkopávají život, tělesnou nebo duševní integritu, nebo svobodu jiného člena stejné rodiny, nebo vážně poškozují rozvoj jeho osobnosti“*⁶.

S dalším vymezením pojmu nás seznamuje Úlehlová, která říká: *„Domácí násilí je fyzické, psychické, sexuální či ekonomické násilí mezi blízkými osobami žijícími společně v jedné domácnosti. Domácí násilí zahrnuje všechny formy fyzického, psychického, sexuálního a ekonomického násilí, pro které je charakteristické opakování, dlouhodobost a zvyšující se tendence jednotlivých incidentů“*⁷.

Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, zavedla definici, podle které je domácí násilí: *„Opakované násilné jednání nebo opakované vyhrožování násilným jednáním, v důsledku, kterého dochází nebo hrozí, že dojde, k nebezpečnému útoku proti životu,*

⁴ MARTINKOVÁ, M. a kol. *Špatné zacházení s osobami pokročilého věku – se zvláštním zřetelem k domácímu násilí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009, s. 10. ISBN 978-807-3380-878.

⁵ Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011–2014. In: *Vláda.cz* [online]. [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Narodni-akcni-plan-prevence-domaciho-nasili-na-leta-2011-2014.pdf>, s. 2.

⁶ MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada), s. 23. ISBN 978-80-247-4580-0.

⁷ ÚLEHLOVÁ, D. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009, s. 11. ISBN 978-80-7013-502-0.

zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, mezi osobami, které jsou či byli obývaném bytě nebo domě. V rámci domácího násilí lze identifikovat osobu násilnou i osobu ohroženou, proti níž takové útoky nebo výhrůžky útokem směřují“⁸.

1.1.Znaky domácího násilí

I když se v rodině vyskytne nějaký násilný incident, nemusí nutně jít o domácí násilí. Aby se jednalo o domácí násilí, musí být naplněny všechny čtyři definiční znaky domácího násilí. Jestliže některý ze znaků chybí, zvažuje se jiná podoba rodinného problému, než je domácí násilí. Se vši pravděpodobností ale bude chybějící znak brzy doplněn a proces domácího násilí odstartován⁹.

Podle expertní skupiny Aliance proti domácímu násilí¹⁰ musí být proto, aby se jednalo o domácí násilí, splněny všechny níže uvedené znaky:

- opakování a dlouhodobost – z jednoho útoku jakéhokoliv charakteru ještě nelze určit, zda jde o domácí násilí. Může to však být jeho začátek. Domácí násilí tedy není ojedinělým násilným aktem, ale jedná se o dlouhodobou, opakující se násilnou činnost, která se cyklicky vyvíjí;
- eskalace – od urážek se stupňuje k psychickému snižování lidské důstojnosti až k fyzickým útokům a závažným trestným činům ohrožujícím zdraví a život;
- jasné a nezpochybnitelné rozdělení rolí osoby ohrožené a osoby násilné – za domácí násilí se nepovažují útoky, hádky, rvačky a spory, ve kterých se role násilné osoby a ohrožené osoby vzájemně střídají;

⁸ Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., o ochraně před domácím násilím. In: *PSP.cz* [online]. [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=828&ct1=0>, s. 14.

⁹ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 37. ISBN 978-80-7367-690-2.

¹⁰ Jedná se o expertní skupinu, která vznikla v roce 2004 a působila při Alianci proti domácímu násilí, založené z iniciativy Bílého kruhu bezpečí a Philip Morris ČR, a.s. Účelem zřízení expertní skupiny bylo zpracovat návrh nového zákona, který byl následně přijat jako zákon č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím (tzv. „zákon o domácím násilí“) s účinností k 1. lednu 2007.

- neveřejnost – domácí násilí probíhá zpravidla za zavřenými dveřmi bytu či domu, stranou společenské kontroly. Díky této skutečnosti je odhalení domácího násilí velmi náročné¹¹.

Další definici znaků domácího násilí nám nabízí autoři Ševčík a Špatenková:

V historii domácího násilí hraje klíčovou roli cyklický vývoj, který je následkem dlouhodobého a opakovaného násilí. Za počáteční projevy domácího násilí jsou považovány verbální útoky. Stupňování násilí je projevováno intenzivnějšími násilnými projevy a k verbálním projevům se začínají přidávat fyzické útoky. Domácí násilí probíhá mezi osobami, které mezi sebou mají blízký vztah a vzájemně si důvěřují. Další znak, který domácí násilí definuje, je společné bydlení. Společně obývané prostory poskytují dostatečné soukromí k páchání domácího násilí. Toto je skutečnost, pro kterou je odhalování domácího násilí těžko odhalitelné¹².

Domácímu násilí se věnuje také centrum pro osoby ohrožené domácím násilím ACORUS, z. ú., které definuje následující specifické znaky:

K domácímu násilí dochází mezi osobami, které žijí v blízkém vztahu intimního charakteru. Jedná se o osoby v příbuzenském vztahu nebo osoby jinak blízké. Osoby využívají společné bydlení, které nemá možnost osoba ohrožená opustit. Mezi osobou násilnou a obětí existují společné vazby (mají spolu děti, vlastní společný majetek, společný bankovní účet, často mají i společný okruh přátel apod.). Vztah vykazuje známky asymetrie. Jedná se o bezvýhradnou moc na straně násilné osoby a naprostá bezmoc osoby oběti. Oběť je dlouhodobě udržována v závislém postavení. Jedná se o dlouhodobé, eskalující násilí, které často trvá i několik let. Ataky se opakují a domácí násilí představuje nepřetržitý koloběh útoků, ať již slovních nebo fyzických, přerušovaný fázemi usmírování, slibů a období relativního klidu. Tyto fáze se však postupně zkracují, zatímco období vytváření napětí a útoků se rozšiřuje. Agresivita ze strany násilné osoby se stupňuje a útoky se stávají brutálnější. Hlavním znakem domácího násilí je místo, kde k němu dochází, tedy v soukromí za zavřenými dveřmi. Jelikož domácí násilí probíhá v soukromí společné domácnosti, je dokazování násilí složitější. Domácí

¹¹ Nebuďme slepí k domácímu násilí! In: *Policie.cz* [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>

¹² ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 38–41. ISBN 978-80-7367-690-2.

násilí má tendenci přetrvávat i po odchodu oběti ze společné domácnosti a rozvodu (tato situace nastává zejména v těch případech, kdy má ohrožená osoba s násilníkem děti, které se stávají prostředkem dalšího týrání)¹³.

1.2. Formy domácího násilí

Obdobně jako u znaků domácího násilí neexistuje jednotná definice ani u jeho forem. V odborné literatuře se tedy můžeme setkat s různým vymezením. Je však několik forem domácího násilí, na kterých se autoři shodují. Jako nejčastější formy násilí jsou uváděny fyzické, sexuální, psychické, sociální a ekonomické násilí¹⁴.

Fyzické násilí je klasifikováno jako nejhrubší a nejzjevnější forma domácího násilí. Násilná osoba používá výhrůžky a fyzickou sílu k zastrašení, ublížení nebo zranění oběti. U fyzického násilí můžeme zaznamenat především tyto projevy: „*Fackování, bití rukama nebo předměty, kopání, škracení, svazování, ohrožování bodnou nebo palnou zbraní nebo jinými předměty, odpírání spánku a jídla až po útoky proti životu*“¹⁵.

Sexuální násilí se nejčastěji vyskytuje mezi partnery, tedy v partnerských vztazích. Můžeme ho definovat jako: „*nedobrovolný sexuální kontakt jakéhokoli druhu, resp. jako jakoukoli situaci, kdy je jedinec nucen podílet se na nežádoucích, nebezpečných nebo ponižujících sexuálních aktivitách*“¹⁶. Ve většině případů je spojeno s dalšími druhy domácího násilí, zvláště u fyzického nebo psychického násilí.

Psychické násilí, přestože se jedná o závažnou formu domácího násilí, které může mít velmi neblahý dopad na sebeúctu, sebedůvěru, sebevědomí či sebepojetí oběti, tak jeho identifikace a následné prokázání není snadné. Jeho následky nejsou na první pohled patrné, jelikož oběť nemá žádná tělesná zranění¹⁷. Psychické násilí zahrnuje obzvláště:

¹³ Definice domácího násilí. In: *Acorus.cz* [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>

¹⁴ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 47–52. ISBN 978-80-7367-690-2.

¹⁵ STRÍLKOVÁ, P. a M. FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing), s. 15. ISBN 978-80-7418-020-0.

¹⁶ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 51. ISBN 978-80-7367-690-2.

¹⁷ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 49. ISBN 978-80-7367-690-2.

„slovní týrání, ponižování, zesměšňování na veřejnosti i v soukromí, permanentní kontrolu chodu dne, výslechy, vyhrožování zmrzačením, zabitím nebo zveřejněním difamujících údajů o oběti“¹⁸.

Sociální násilí je především definováno: „Zákazy kontaktu s přáteli a s rodinou s cílem obět' sociálně izolovat; jednostranné uplatňování privilegií pachatele rozhodovat ve všech oblastech společného života, využívání dětí nebo jiných osob jako prostředku nátlaku na oběť, znemožňování oběti v sociálním prostředí“¹⁹. Násilná osoba získává nad obětí postupně absolutní moc. Sleduje její pohyb, kontroluje její telefonáty a zajímá se o to, jak oběť tráví veškerý svůj čas. S touto formou domácího násilí se můžeme setkat u mezigeneračního a transgeneračního násilí, která jsou páchána dětmi či vnoučaty vůči rodičům a prarodičům.

V případě ekonomického násilí se násilná osoba snaží získat kontrolu nad financemi své oběti nebo ji nutí o finanční zajištění své osoby. Můžeme sem zařadit každodenní kontrolu výdajů, omezování přístupu k penězům, rozprodávání zařízení domácnosti či zneužívání věcí oběti, ale také zákaz chodit do práce. Odhalení ekonomického násilí bývá složité, protože se navenek příliš neprojevuje²⁰.

1.3. Příčiny domácího násilí

Ohledně vzniku a o příčinách domácího násilí nelze mezi odborníky najít jednotný názor. Existuje velké množství teorií, které podávají různá vysvětlení těchto příčin. Dle autorů Ševčíka a Špatenkové byly první pokusy, které se snažily vysvětlit příčinu tohoto negativního jevu, založeny na jednofaktorových teoriích, mezi které patří:

- biologicko-genetické teorie – tyto teorie byly v minulosti odborníky kritizovány, proto nebyly příliš dlouho používány. Poskytovaly nedostačující vysvětlení, na

¹⁸ VOŇKOVÁ, J. a I. SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2.*, přeprac. vyd. Praha: profem, 2008, s. 23. ISBN 978-80-903626-7-3.

¹⁹ STRÍLKOVÁ, P. a M. FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing), s. 15. ISBN 978-80-7418-020-0.

²⁰ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 50–51. ISBN 978-80-7367-690-2.

základě, kterého mělo k domácímu násilí docházet na základě dědičnosti, instinktu či množství hormonu v krvi násilné osoby;

- psychologické teorie – význam těchto teorií je zaměřen na psychiku násilné osoby a její zkoumání. Za stěžejní jsou považovány povahové zvláštnosti násilné osoby. Mezi nejdůležitější patří stres, deprese, porucha osobnosti, hněv, ale také užívání alkoholu a dalších návykových látek;
- sociologické teorie – inspiraci můžeme nalézt mezi feministickými teoriemi, které vznik domácího násilí spojují s představou společnosti, která muže vnímá jako hlavu rodiny. Jako hlavního viníka domácího násilí označují muže, který páchá na partnerce násilnou činnost za účelem získání kontroly a moci²¹.

V současné době se k určení příčin vzniku domácího násilí používají multifaktorové přístupy, které za vznik domácího násilí považují působení různých faktorů. Rozlišují několik rovin:

- makrosystémová rovina – vychází z přesvědčení, že příčinou domácího násilí je nadvláda a dominantní místo mužů ve společnosti, kterým je přirozeně přisuzována vůdčí role;
- exosystémová rovina – vychází z toho, že příčiny domácího násilí jsou hledány v životním a sociálním okolí jedince, které následně ovlivňují jeho chování. Patří sem zejména nezaměstnanost, nedostatek finančních prostředků nebo nižší stupeň vzdělání.
- mikrosystémová rovina – mikrosystémem rozumíme rodinu a její fungování, které se následně odráží na chování jedince. V rodinách dochází k situacím, díky kterým může vzniknout domácí násilí. Můžeme sem zařadit např. nejasné vymezení rolí v rámci rodiny nebo přítomnost neformálního práva. Nebezpečným faktorem je také znalost jednotlivých členů rodiny, kteří díky tomu ví, jak se navzájem nejvíce ranit;

²¹ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 33. ISBN 978-80-7367-690-2.

- ontogenetická rovina – vychází z předpokladu, že příčiny jsou spatřovány v individuálních charakteristikách násilné i ohrožené osoby. Zkoumány jsou jejich vzájemné interakce. Dochází k vývoji, během kterého si násilná osoba postupem času přisvojí násilné vzorce chování jako řešení konfliktních situací²².

1.4. Cyklus domácího násilí

Domácí násilí není jednorázový akt. Má cyklicky se opakující etapy, díky kterým lze předpovědět jeho další vývoj. Počáteční projevy domácího násilí nebývají nápadné a většina obětí nedokáže přesně definovat, co bylo prvním spouštěcím mechanismem a kdy se ve vztahu začalo objevovat násilné chování. Násilná osoba nechce svou oběť nechávat bez dozoru. Kontroluje nejen její pohyb, ale také okruh lidí, se kterými udržuje oběť kontakt. Také po ní může vyžadovat, aby opustila svou práci a starala se o domácnost. Oběť postupem času ztrácí veškeré sociální vazby se svým okolím. V tuto chvíli se vytváří ideální podmínky pro vznik domácího násilí.

„Průběh každého vztahu i násilných projevů v něm se liší, přesto existují společné rysy násilí, fáze, které se opakují a popisuje je shodně většina ohrožených osob. Tato období jsou – díky své cyklické podobě – označována jako „kruh domácího násilí“ nebo také „spirála násilí“, kde je zohledněna dynamika, tedy vzrůstající agresivita a brutalita útoků.“²³

Domácí násilí se stává cyklem čtyř fází. Mluvíme o fázi napětí, kdy dochází k postupnému růstu napětí ve vztahu mezi násilnou osobou a obětí. Tato fáze předchází fázi násilí. Osoba agresora bývá podrážděná, rozčilená, nespokojená a zuřivá. Ohrožená osoba se obviňuje ze vzniku napjaté situace a snaží se být vůči agresorovi uctívá, pečující a zcela se mu podřizuje. Poté následuje fáze násilí, kdy dochází k propuknutí násilí v plné míře. Agresor využívá všechny formy násilí. Oběť propadá bezmoci, zoufalství a zažívá silné pocity strachu. Následuje fáze usmířování, kdy agresor cítí pocity viny, omlouvá se, lituje svých činů. Těmto projevům většinou oběť uvěří a s násilníkem setrvá. Fáze

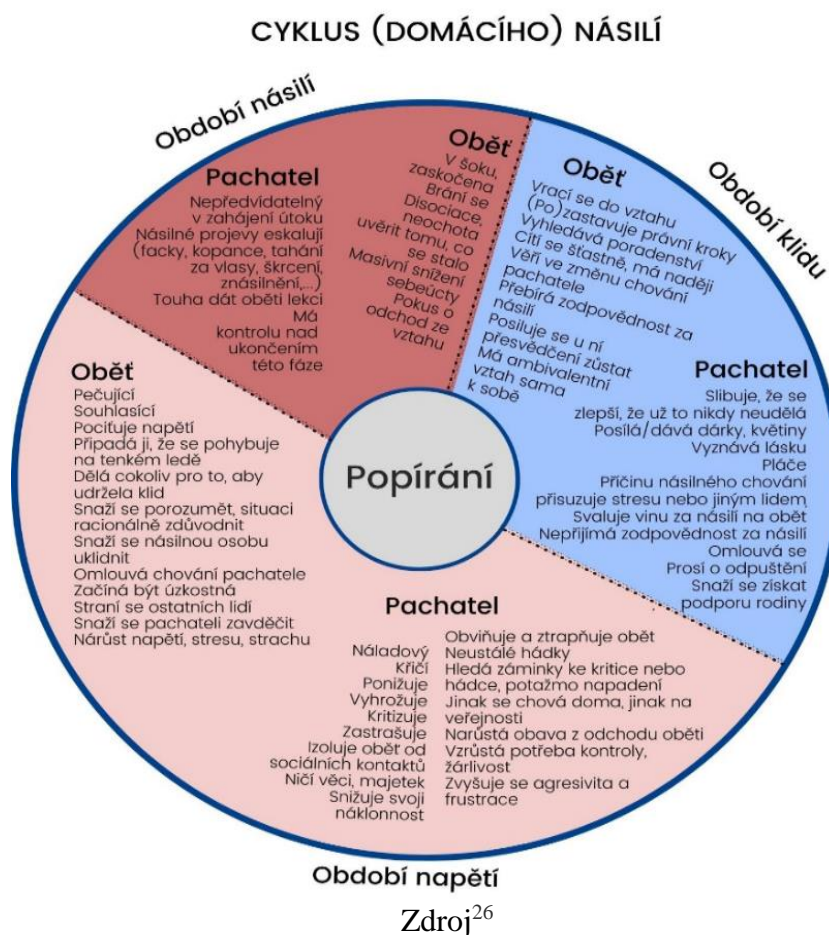
²² ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 36–37. ISBN 978-80-7367-690-2.

²³ ÚLEHLOVÁ, D. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. Brno: Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009, s. 19. ISBN 978-80-7013-502-0.

usmířování však dlouho nevydrží a celá situace se ještě intenzivněji opakuje. V poslední řadě mluvíme o fázi klidu, která je typická relativním klidem, během kterého nedochází k žádným násilným incidentům. Osoba agresora projevuje snahu naplnit některý ze svých slibů, oběť doufá, že násilí již nevypukne²⁴.

Cyklus domácího násilí může mít nespočet opakování jednotlivých fází. „Tyto jednotlivé fáze se pak vzájemně opakují. Jediné, co se mění, je intenzita týrání, která se zvětšuje, a poměr délky trvání jednotlivých fází. Většinou se zkracuje fáze „libánek“ a prodlužuje fáze týrání a vytváření napětí.“²⁵

Graf 1: Cyklus domácího násilí

²⁴ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 54–55. ISBN 978-80-7367-690-2.

²⁵ STRÍLKOVÁ, P. a M. FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing), s. 16. ISBN 978-80-7418-020-0.

²⁶ Domácí násilí: Cyklus domácího násilí. In: *proFem: centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí* [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.profem.cz/cs/s-cim-pomahame/domaci-nasili>

2. AKTÉŘI DOMÁCÍHO NÁSILÍ

„Za aktéry domácího násilí je považována osoba ohrožená, osoba násilná a děti, případně další členové domácnosti, kteří mohou vystupovat v roli svědků. Násilí ale může být také namířeno přímo na děti, eventuálně i ony mohou být osobou násilnou.“²⁷

2.1. Osoba ohrožená

Za osobu ohroženou domácím násilím považujeme osobu, která je vystavena násilí ze strany blízké osoby v domácím prostředí, tedy v prostředí, kde by se měla cítit bezpečně. Ohroženou osobou může být kdokoli, bez ohledu na postavení ve společnosti, věk, finanční situaci nebo vzdělání. Avšak za nejvíce ohrožené se považují ženy. *„Nejčastějším terčem domácího násilí jsou ženy. Je proto pochopitelné, že zájem odborníků na tuto problematiku se vždy upínal hlavně k nim. Rovněž dostupné statistické údaje zahraniční i domácí provenience toto potvrzují.“²⁸*

Existuje stereotypní představa o osobě ohrožené, která tuto osobu ukazuje jako slabou a submisivní, jednotný profil této osoby však neexistuje. Setkáváme se s případy, kdy se ohroženou osobou stane člověk, který je úspěšný ve své profesi a jeví se natolik sebevědomě, že je velice obtížné odhalit skutečnost, že je obětí domácího násilí. Lze ale konstatovat, že osoby ohrožené domácím násilím vykonávají často pomáhající profese (př. učitelky, vychovatelky, zdravotní sestry apod.).

V důsledku domácího násilí mívají ohrožené osoby nízké sebevědomí a trpí stresem, který je způsobený neustálým strachem z dalších útoků. Tyto osoby mohou mít také závažné zdravotní potíže, které jsou následkem fyzického násilí, které je na nich opakovaně páháno. Vzniklou situaci považují za vlastní chybu a považují ji za neřešitelnou. Obávají se, že jim nikdo neuvěří, případně, že se jim násilná osoba bude

²⁷ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014, s. 21. ISBN 978-80-260-7191-4.

²⁸ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, s. 91. ISBN 978-80-7367-690-2.

mstít, až se dozví, že se někomu svěřily. Při úvahách o odchodu od násilné osoby se potýkají s pocity viny a cítí se být zodpovědné za zachování rodiny²⁹.

2.2.Osoba násilná

„Násilnou osobou se rozumí osoba, která ohrožuje jinou osobu (ohroženou osobu) na životě, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti a společně s ohroženou osobou obývá byt nebo dům, popřípadě jsou či byli spolu s ohroženou osobou v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu, a vzhledem k aktuální zadokumentované situaci, předěšlým incidentům a riziku reálného ohrožení lze důvodně předpokládat, že tato osoba se bude dopouštět i nadále násilí vůči ohrožené osobě.“³⁰

„Za násilnou osobou je považována každá osoba, která se dopouští domácího násilí na svých blízkých, ať už se jedná o jakoukoli formu násilí. Většina osob si pod označením násilná osoba představí muže, ale násilné bývají i ženy.“³¹

Přestože jsou za pachatele domácího násilí primárně označováni muži, musíme si uvědomit, že se ho dopouští také ženy. Poměr mužů a žen v roli agresorů se liší v závislosti na druhu násilí. K fyzickému násilí se muži i ženy uchylují stejně často. Psychického násilí se ženy dopouštějí více než muži. V případě sexuálního násilí nebo stalkingu panuje jednoznačná převaha mužů. Za důvod k násilnému jednání je považována především potřeba vybití vzteku a uvolnění se³².

U většiny násilných partnerských vztahů můžeme zaznamenat obdobný způsob jejich vývoje. Osoba, která má násilné sklony, si za partnera vybere partnera, který projevuje znaky naivity a zranitelnosti. V počátcích vztahu se k této osobě chová mile a láskyplně. Postupně se ale začnou objevovat první známky agrese, oběť je zmatená, protože si nechce nebo nedokáže připustit, v jaké situaci se nachází. Čestnost a intenzita útoků se zvyšuje, oběť domácího násilí je izolována od vnějšího světa a ztrácí veškeré

²⁹ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014, s. 22. ISBN 978-80-260-7191-4.

³⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., o ochraně před domácím násilím. In: *PSP.cz* [online]. [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=4&CT=828&CT1=0>, s. 14.

³¹ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014, s. 23. ISBN 978-80-260-7191-4.

³² KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014, s. 23–24. ISBN 978-80-260-7191-4.

vazby se svým okolím. U oběti se také objevují výčitky a sebeobviňování, což má za následek snahu o zavděčení se násilné osobě a tomu odpovídající chování³³.

Odborníci vytvořili několik typologií násilných osob. Tyto typologie jsou důležité především pro porozumění příčinám domácího násilí a pro vytvoření následného plánu pro jeho zmírnění.

Důvody pro vytváření typologie jsou důležité především kvůli nápravě a k redukci domácího násilí. Druh pomoci se bude lišit dle druhu páchaného násilí. Formy pomoci mohou být různé, od individuálních konzultací po skupinová setkávání. V zahraničí jsou nápravné programy běžnou praxí a účast v nich je nařizována soudy. Tyto programy jsou velmi efektivní a po jejich absolvování se snižuje riziko recidivy násilného chování. Také v České republice mají tyto programy své zastoupení (např. SOS Diakonie, kde probíhají skupinová setkání; Spondea, z.ú., kde jsou násilným osobám nabízeny individuální konzultace), ale nařizování účasti není běžné³⁴.

2.3. Děti jako svědci domácího násilí

Děti jsou velmi citlivé vůči negativní atmosféře v rodině. Mohou se cítit naštvané nejen na rodiče, který ubližuje tomu druhému, ale také na rodiče, který je v roli oběti a nedokáže svou situaci řešit.

Dítě těžce chápe a smiřuje se s realitou, že jeho rodič, se kterým má vytvořenou silnou vazbu, se může chovat hrubým a násilným způsobem. Zmatek, se kterým se dítě potýká, je o to větší, pokud si rodiče dělají z dítěte prostředníka nebo se před ním vzájemně pomlouvají, aby si dítě získali na svou stranu. V rodinách, kde dochází k domácímu násilí, mají děti často strach o zdraví nebo dokonce i o život rodiče. Zároveň se cítí bezradné a neví, jakým způsobem situaci vyřešit. Mohou se proto také cítit zodpovědné za to, co se děje³⁵.

³³ ČÍRTKOVÁ, L., P. VITOUŠOVÁ a kol. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Građa, 2007, s. 70. ISBN 978-80-247-2014-2.

³⁴ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014, s. 26. ISBN 978-80-260-7191-4.

³⁵ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014, s. 26–27. ISBN 978-80-260-7191-4.

Odhalování trestných činů, které jsou páčány na dětech nebo při nich jsou děti v rolích svědků, je velmi složité. Důvodem je jejich ovlivnitelnost a loajalita vůči násilnému rodiči. Jedním z používaných způsobů, jak takové násilí odhalit, je rozbor kresby dítěte, ze které psychologové dokážou odhalit, zda je dítě týráno či například sexuálně zneužíváno³⁶.

„Pro budoucnost dítěte pak může zkušenost z primární rodiny znamenat určitý posun v tom, co je vnímáno jako normální a jakým způsobem fungují mezilidské vztahy. Dospělý jedinec, který se jako dítě setkal s domácím násilím, se může sám ocitnout v roli osoby ohrožené domácím násilím, kdy si i opakovaně bude vybírat násilného partnera. Nebo se u něj mohou naopak projevit potíže se zvládnutím vlastní agrese ve vztazích s blízkými lidmi, protože se naučilo, že agrese je způsob, jak si zajistit bezpečí pro sebe.“³⁷

Dítě má sklony k opakování chování, které vidí u rodičů, a tím pádem se násilí může přenášet z generace na generaci. Jak se rodiče k sobě chovají dítě bere jako přirozené a přijímá ho, ale jen do té doby, než má možnost svoji rodinu srovnat s jinou rodinou. Je tedy důležité, jak rodina řeší problémy. Násilné chování se zvyšuje v rodinách, kde osoby mají mezi sebou napětí, zátěž, neřešené problémy a špatnou sociální oporu. Dítě díky tomu ztrácí citovou a základní jistotu, z toho důvodu nemá doma pocit bezpečí.³⁸

Oběti mají více problémů se začlenit do běžné společnosti. Dítě potřebuje neustálý pocit jistoty, opory, pomoci, toho, že ho má někdo rád a zejména pocit bezpečí. Pokud se mu tyto potřeby nedostaví dochází tak k poškození vývoje dítěte po psychosociální a emoční stránce. Velmi často nedokáže navázat vztahy s vrstevníky, neumí s nimi komunikovat, jelikož je z domova zvyklí na jiný způsob komunikace, proto bývá na pomezí kolektivu. Nedostatečný pocit bezpečí může vést u dítěte k pocitu viny, smutku, ke ztrátě vlastní sebedůvěry, zájmů ale i k tělesným projevům jakou je sebepoškozování,

³⁶ KLOUBEK, M. *Sexuálně zneužívané děti*. Praha: MJF, 2011, s. 10. ISBN 978-80-86284-88-0.

³⁷ KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014, s. 27. ISBN 978-80-260-7191-4.

³⁸ ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011, ISBN 978-80-7367-690-2.

poruchy spánku a příjmu potravy, v pubertě mívají sklony k podlehnutí alkoholu a drogám.³⁹

3. POMOC OBĚTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Domácí násilí je natolik závažný společenský problém, kterému je potřeba věnovat velkou pozornost i na úrovni legislativy. V České republice byla problematika domácího násilí dlouho vnímána jako soukromá záležitost. Do roku 2007 nebyl pojem domácí násilí v platném českém právu vůbec definován. Česká republika se přijetím zákonů vztahujících se k problematice domácího násilí přihlásila k řešení problematiky domácího násilí a současně deklarovala nulovou toleranci k násilí a závazek ochrany osob ohrožených⁴⁰.

„Proti všem formám násilí chrání náš právní řád oběť násilného jednání především Ústavou č. 1/1993 Sb. a Listinou základních práv a svobod č. 2/1993 Sb., ale dále zákonem trestním č. 40/2009 Sb. v platném znění, dále přestupkový zákon č. 200/1990 Sb. v platném znění a zákon o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb., zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí v platném znění, jakož i některá ustanovení o vykázaní ze společně obývaného obydlí dle policejního zákona a nebo předběžná opatření o zákazu vstupu do společného obydlí dle občanského soudního řádu.“⁴¹

3.1. Institut vykázaní

Nový způsob řešení domácího násilí přinesl zákon č. 135/2006 Sb., který stanovil oprávnění Policie ČR v podobě institutu vykázaní. Vykázaní je preventivním opatřením směřujícím k ochraně ohrožených osob. Je ukládáno bez ohledu na případnou

³⁹ BEDNÁŘOVÁ, Z. Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám. Praha: Acorus, c2009. ISBN 978-80-254-5422-0.

⁴⁰ Domácí násilí v českém právu. In: *IDTBrno.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <http://www.idtbrno.cz/domaci-nasili-vceskem-pravu>

⁴¹ Legislativa v ČR. In: *Rosacentrum.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/legislativa-v-cr/>

trestněprávní kvalifikaci jednání násilné osoby. Od 1. ledna 2007 je policie oprávněna vykázat násilnou osobu ze společného obydlí. Pokud policie zjistí, že se v daném případě jedná o případ domácího násilí a existuje hrozba dalších útoků, je oprávněna násilnou osobu na místě ze společného obydlí vykázat a zakázat mu vstup do společného obydlí a jeho bezprostředního okolí po dobu 10 dnů. O důležitosti tohoto zákona svědčí i počet vykázaných osob Policií ČR v období 1. 1. 2007 – 30. 9. 2021, viz tabulka, kterou zpracovala organizace Bílý kruh bezpečí.

Tabulka 1: Počet vykázaných osob policií ČR v období 1. 1. 2007 – 30. 9. 2021

KRAJ	Zpracoval Bílý kruh bezpečí - 14.10. 2021 zdroj dat: Asociace pracovníků intervenčních center ČR												celkem v jednotlivých letech																	celkem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	2021	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2007-20		
Jihočeský	3	2	2	3	1	3	4	7	3				28	50	37	35	84	72	64	63	56	54	53	57	47	52	45	769		
Jihomoravský	10	9	8	7	12	12	3	10	7				78	82	72	82	87	118	150	128	118	124	117	106	112	115	130	1541		
Karlovarský	4	4	2	3	4	5	3	2	3				30	32	46	49	79	137	111	97	114	93	89	82	70	57	46	1102		
Královéhradecký	11	3	8	8	7	15	4	4	10				70	34	22	16	44	45	52	41	35	32	57	113	73	97	112	773		
Liberecký	1	7	7	8	6	7	7	8	7				58	30	36	68	62	82	104	113	100	79	80	80	76	76	101	1087		
Moravskoslezský	13	8	9	7	9	12	11	9	3				81	213	110	111	108	135	97	107	124	112	122	117	127	125	93	1701		
Olomoucký	13	3	3	4	4	6	5	4	3				45	44	35	43	61	112	100	94	87	109	95	93	75	73	75	1096		
Pardubický	3	2	3	4	2	2	5	2	2				25	61	39	44	73	92	104	83	80	69	77	60	55	55	43	935		
Plzeňský	3	5	1	3	2	1	2	1	6				24	16	22	14	27	23	30	39	42	31	26	31	31	27	40	399		
Hlavní město Praha	8	11	18	12	8	24	16	11	7				115	59	34	48	104	123	138	155	213	192	206	200	196	177	167	2002		
Středočeský	8	6	4	9	4	7	5	5	7				55	79	67	59	64	121	106	111	119	104	103	103	120	123	82	1361		
Ústecký	10	6	8	12	8	13	6	11	7				81	81	87	134	133	202	204	156	137	163	181	204	197	159	136	2174		
Vysočina	7	4	3	2	4	4	4	1	3				32	32	26	39	51	42	43	73	74	77	55	47	64	73	52	748		
Zlínský	2	4	4	4	1	4	2	3	4				28	49	46	36	81	126	102	101	83	67	55	57	53	50	48	954		
CELKEM VYKÁZÁNÍ	96	74	80	86	72	115	77	78	72	0	0	0	750	862	679	778	1058	1430	1405	1361	1382	1306	1316	1350	1286	1259	1170	16642		
z toho opakovaná	17	18	11	12	15	23	8	14	8																					
lg. v. %	18%	24%	14%	14%	21%	20%	10%	18%	11%	0%	0%	0%																		

Od 1. 1. 2007 do 30. 9. 2021 celkem: 17 392

Zdroj⁴²

3.2. Intervenční centra

Pomoc osobě ohrožené domácím násilím mohou poskytnout intervenční centra. Jedná se o: „specializovaná zařízení sociálních služeb, poskytující odbornou sociálně právní pomoc ohroženým osobám a koordinující spolupráci mezi dalšími navazujícími službami sociální i zdravotnické záchranné sítě v daném regionu včetně neziskových organizací“⁴³.

⁴² Přehled počtu vykázání policií ČR dle krajů. In: *BKB.cz* [online]. [cit. 04.12.2021]. Dostupné z: https://www.bkb.cz/files/news/840//files/VYK%C3%81Z%C3%81N%C3%8D%2012_2021

⁴³ VOŇKOVÁ, J. a I. SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen. 2.*, přeprac. vyd. Praha: profem, 2008, s. 163. ISBN 978-80-903626-7-3.

V České republice začalo k 1. 1. 2007 poskytovat služby osobám ohroženým domácím násilím 15 registrovaných intervenčních center. Intervenční centra patří mezi služby sociální prevence. Jsou velmi důležitá pro boj proti domácímu násilí. Díky jejich pomoci se dokáže oběť lépe zorientovat ve své situaci a nalézt řešení. Intervenční centra poskytují ohroženým osobám sociálně-terapeutickou pomoc, pomoc při uplatňování práv a při obstarávání osobních záležitostí. V rámci poskytování pobytových služeb je také poskytnutí ubytování a stravy⁴⁴. Důležitou součástí pomoci obětem domácího násilí je právní pomoc.

3.3. Azylové domy

Činnost azylových domů je ošetřena taktéž zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V případě domácího násilí slouží azylové domy obětem, které se rozhodly opustit násilnou osobu, ale nemají ve svém okolí nikoho, kdo by jim mohl poskytnout alespoň dočasnou pomoc. Je to bezpečné místo, kde si ohrožená osoba může odpočinout a následně se rozhodnout, jaké kroky dále uskuteční. Služby azylových domů jsou zpoplatněny, maximální výše poplatku je upravena vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí.

3.4. Legislativní ochrana obětí domácího násilí

I přes přijetí zákona č. 135/2006 Sb. je česká legislativa s ohledem na domácí násilí stále nedostatečná. Přitom podstata ochrany práv obětí domácího násilí je zakotvena přímo v Listině základních práv a svobod. Podle čl. 1 Listiny základních práv a svobod jsou lidé svobodní a rovni v důstojnosti a právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelná, nezrušitelná, nezczitelná a nepromlčitelná. Zaručují se všem bez rozdílu pohlaví, rasy atd. Každý je způsobilý mít práva, každý má právo na život. Dále zaručuje nedotknutelnost osoby. Listina základních práv a svobod zaručuje i osobní

⁴⁴ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 07.12.2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

svobodu člověka a v čl. 10 stanoví, že každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno⁴⁵. Základní lidská práva a svobody jsou zakotvena v Ústavě České republiky. Stát má tedy povinnost chránit základní práva a svobody svých občanů a nemůže tolerovat žádné případy porušování základních práv a svobod, a to ani pokud k nim dochází v kruhu rodinném. Práva a svobody jsou tedy pod ochranou soudu.

Prvky domácího násilí můžeme najít u několika závažných trestných činů, zakotvených v zákoně č. 40/2009 Sb. Případy násilí v rodině, pokud dosáhnou intenzity trestného činu, jsou řešeny v rámci skutkové podstaty následujících trestných činů:

- týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199) – pachatel, který týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta. Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, spáchá-li takový čin nejméně na dvou osobách nebo páchá-li takový čin po delší dobu. Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem těžkou újmu na zdraví nejméně dvou osob nebo smrt;
- týrání svěřené osoby (§ 198) – kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, může být potrestán odnětím svobody jeden rok až pět let. Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, pokud spáchá trestný čin zvláště surovým způsobem, způsobí činem těžkou újmu na zdraví nebo páchá-li takový čin delší dobu;
- těžké ublížení na zdraví (§ 145) – kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, může být potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let. Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin na dvou a více osobách, těhotné ženě, dítěti mladším 14 let, na svědkovi, opětovně. Na osm až patnáct let bude potrestán způsobí-li činem smrt. Příprava je trestná⁴⁶. „*Těžkou*

⁴⁵ Listina základních práv a svobod (článek 1, článek 10). In: *PSP.cz* [online]. [cit. 07.12.2021]. Dostupné z: www.psp.cz/docs/laws/listina.html

⁴⁶ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 7. 12. 2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

újmou na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění, kdy za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví zmrzačení, ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti, ochromení údu, ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí, poškození důležitého orgánu, zohyzdění, vyvolání potratu nebo usmrcení plodu, mučivé útrapy, delší dobu trvající porucha zdraví – obvykle déle jak 6 týdnů.“⁴⁷;

- ohrožování výchovy dítěte (§ 201) – kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že ho svádí vést zahálčivý nebo nemravný život, umožní mu opatřovat prostředky trestnou činností, poruší svou povinnost o ně pečovat, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Kdo umožní, byť i z nedbalosti, dítěti hru na výherním hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti;
- porušování domovní svobody (§ 178) – kdo neoprávněně vnikne do obydlí jiného nebo tam neoprávněně setrvá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, užije-li při činu násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí nebo překoná-li překážku, jejímž účelem je zabránit vniknutí. Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, jestliže užije při činu násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí a takový čin spáchá se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami;
- zanedbání povinné výživy (§ 196) – kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, může být potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své

⁴⁷ Legislativa v ČR. In: *Rosacentrum.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/legislativa-v-cr/>

zákoně povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta⁴⁸.

3.5. Nestátní neziskové organizace

V České republice se na pomoc obětem domácího násilí specializuje také velké množství nestátních neziskových organizací. Tyto organizace začaly na našem území fungovat až po roce 1989, do té doby existovaly pouze manželské poradny⁴⁹.

4. DOMÁCÍ NÁSILÍ BĚHEM PANDEMIE COVID-19

V důsledku nouzového stavu a souvisejících preventivních opatření vzrostlo napětí v mnoha rodinách, což mohlo vést ke vzniku konfliktů, které vyústily v násilí. V domácnostech, kde bylo násilí problémem již dříve, mohla tato situace přispět ke zvýšení jeho intenzity. Tato situace také upozornila na mezery v poskytování pomoci obětem násilí ze strany státních institucí⁵⁰.

Vývoj situace během epidemie koronaviru dokládá výzkum, který byl realizován pracovníky Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., a Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy ve spolupráci s neziskovými organizacemi: ROSA – centrum pro ženy, z. s., ACORUS, z. ú., a proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o. p. s. První fáze sběru dat probíhala od 18. dubna 2020 do 5. června 2020 formou rozhovorů s oběťmi násilí a sledováním vývoje konkrétních případů. Tato data byla

⁴⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 07.12.2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

⁴⁹ BURIÁNEK, J. a kol. *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha: Triton, 2006, s. 27. ISBN 80-7254-914-6.

⁵⁰ DOHNALOVÁ, A. Domácího násilí za covidu přibylo. Oběti při řešení naráží na odmítnutí i zlehčování. In: *Aktuálně.cz* [online]. [cit. 27.10.2021]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/domaci-nasili/r~ebdd574ac1ea11eb99faac1f6b220ee8/>

následně doplněna o rozhovory s pracovníky neziskových organizací poskytujících pomoc obětem násilí⁵¹.

Jedním z impulzů pro sběr dat byla disproporce mezi četností výskytu domácího násilí, sledovanou na straně oslovených organizací, které pomáhají obětem domácího násilí, a na straně institucí státní správy – IC (intervenční centra), PČR (Policie České republiky) a OSPOD (orgán sociálně-právní ochrany dětí). Zatímco reakce státních institucí trvala velmi dlouho, ostatní typy pomáhajících organizací reagovaly na novou situaci okamžitě a zaváděly nové on-line služby a další podpůrná opatření. Tím podle všeho dokázaly částečně podchytit i tzv. latentní výskyt případů domácího násilí⁵². Jednotlivé organizace zaznamenaly oproti roku 2019 nárůst poptávky po službách o 30–40 % v průběhu jarní vlny pandemie. Na podzim se tato poptávka po službách ještě více zvýšila, a to až o dalších 10 %. V organizaci ROSA v roce 2019 evidovali celkem 1 282 příchozích telefonních hovorů a internetových dotazů. V roce 2020 bylo zaznamenáno o 708 uskutečněných kontaktů více, tedy 1 990 příchozích telefonních a internetových dotazů. Organizace proFem vykazuje podobný poměr. Počet uskutečněných kontaktů v roce 2020 vzrostl oproti roku 2019 o 50,6 %. Naopak intervenční centra, PČR ani OSPOD nezaznamenaly během pandemie nárůst případů domácího násilí⁵³.

„Situace spojená s koronavirovou krizí poukázala na dlouhodobě patrné mezery v poskytování pomoci obětem různých forem násilí, a to ze strany státních institucí, zejména policie, soudů a orgánů sociálně – právní ochrany dětí. Státní instituce se v prvních dvou týdnech nouzového stavu odmlčely, v dalším období postupně začaly na situaci reagovat, ale jejich aktivita z hlediska potřeb obětí nepokrývala četnost, ani intenzitu zjištěných případů. Navíc instituce v plné míře nevyužívaly ani již zavedených nástrojů pro prevenci a řešení domácího násilí.“⁵⁴

⁵¹ Domácí násilí za COVID-19: Když z pasti není úniku (a pomoc funguje jen někdy). In: *Soc.cas.cz* [online]. [cit. 27.10.2021]. Dostupné z: <https://www.soc.cas.cz/aktualita/domaci-nasili-za-covid-19-kdyz-z-pasti-neni-uniku-pomoc-funguje-jen-nekdy>

⁵² Domácí násilí za COVID-19: Když z pasti není úniku (a pomoc funguje jen někdy). In: *Soc.cas.cz* [online]. [cit. 27.10.2021]. Dostupné z: <https://www.soc.cas.cz/aktualita/domaci-nasili-za-covid-19-kdyz-z-pasti-neni-uniku-pomoc-funguje-jen-nekdy>

⁵³ NYKLOVÁ, B. a D. MOREE. *Násilí na ženách v souvislosti s COVID-19: výzkumná zpráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, Fakulta humanitních studií UK, 2021, s. 15. ISBN 978-80-7330-380-8.

⁵⁴ Domácí násilí za COVID-19: Když z pasti není úniku (a pomoc funguje jen někdy). In: *Soc.cas.cz* [online]. [cit. 27.10.2021]. Dostupné z: <https://www.soc.cas.cz/aktualita/domaci-nasili-za-covid-19-kdyz-z-pasti-neni-uniku-pomoc-funguje-jen-nekdy>

V oblasti soudního řešení této problematiky docházelo během pandemie k velmi dlouhým průtahům i v řešení závažných případů, což mělo velmi negativní dopad na psychiku obětí domácího násilí. Na doporučení Ministerstva spravedlnosti ČR byla pozastavena činnost naprosté většiny soudů, které fungovaly pouze v omezeném provozu⁵⁵.

Pandemie také negativním způsobem ovlivnila situaci v oblasti náhradního bydlení. Azylové domy ve většině případů nemohly kvůli epidemiologickým opatřením přijímat nové klienty. V případě, že azylové domy klientky přijímaly, objevily se další komplikace v podobě testování. Další překážkou byl také nedostatek hygienických pomůcek a nejasné nastavení bezpečnostních pravidel pro stávající i nové klientky. Ve většině azylových domů byl problém oddělit část ubytovacích kapacit pro karanténu nově přichozících klientek. Klasická krizová lůžka byla během pandemie dostupná pouze na velmi omezenou dobu, což způsobilo další komplikaci, jelikož po uplynutí této doby neexistovala žádná možnost následného sociálního bydlení⁵⁶.

Intervenční centra v době pandemie Covid-19 sice fungovala, ale pouze v nouzovém režimu. Pomoc probíhala především distanční formou, tedy telefonicky, e-mailem a prostřednictvím on-line konzultací.

Všechny organizace, které se do výzkumu zapojily, se shodly na tom, že krize dolehla na jejich klienty především formou zvýšené psychické zátěže. Jejich psychika byla nejvíce zatížena nejistou situací v souvislosti s pandemií a intenzivním pobytem s agresorem v uzavřeném prostoru. Oběti domácího násilí, především ženy, které hledaly řešení situace ve vztahu s násilníkem, velmi těžce nesly přerušování kontaktu s terapeutkou. Přestože existovaly možnosti telefonického nebo on-line kontaktu, nebylo tímto způsobem možné nahradit osobní kontakt. Ten byl v řadě případů možný, ale pouze za dodržení epidemiologických opatření, což bylo pro řadu klientek nepřijatelné. Kombinace těchto okolností měla dle terapeutek za důsledek drtivější traumatizaci obětí a jejich dlouhodobé vyčerpání⁵⁷.

⁵⁵ NYKLOVÁ, B. a D. MOREE. *Násilí na ženách v souvislosti s COVID-19: výzkumná zpráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, Fakulta humanitních studií UK, 2021, s. 18. ISBN 978-80-7330-380-8.

⁵⁶ NYKLOVÁ, B. a D. MOREE. *Násilí na ženách v souvislosti s COVID-19: výzkumná zpráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, Fakulta humanitních studií UK, 2021, s. 35. ISBN 978-80-7330-380-8.

⁵⁷ NYKLOVÁ, B. a D. MOREE. *Násilí na ženách v souvislosti s COVID-19: výzkumná zpráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, Fakulta humanitních studií UK, 2021, s. 28–30. ISBN 978-80-7330-380-8.

Během pandemie Covid-19 musely děti čelit zcela nové a náročné situaci. Jejich téměř roční absence ve školách, přerušení mimoškolních aktivit a omezení přímého kontaktu s kamarády, přispělo u některých dětí k nárůstu depresí, stavů úzkosti a sebevražedných myšlenek. V důsledku ohrožujícího rodinného prostředí pět dětí v rodinách zemřelo. Centrum LOCIKA se snažilo ke zlepšení této situace pomoci také sérií podpůrných článků a návodů, jak děti během karantény podpořit.

Dle výroční zprávy v centru LOCIKA v roce 2020 poskytli pomoc a podporu 494 osobám z Prahy a Středočeského kraje. Pracovali se 274 dětmi, 154 matkami a 66 otci ze 198 rodin⁵⁸.

V reakci na nárůst výskytu domácího násilí během pandemie Covid-19 připravily Nadace Vodafone a ROSA – centrum pro ženy projekt s názvem Bright Sky pro řešení domácího násilí, jehož cílem bylo odhalit co nejvíce případů výskytu domácího násilí. Kvůli omezení pohybu v důsledku vládních opatření, byli poštovní doručovatelky a kurýři jedni z mála lidí, se kterými přicházely oběti domácího násilí do kontaktu. Proto byli tito pracovníci proškoleni, jak se zachovat, když zákazník či zákaznice potřebuje pomoc. Do tohoto projektu bylo zapojeno několik tisíc zaměstnanců České pošty, kurýrů on-line supermarketu Rohlík, rozvázkové služby Dáme jídlo, doručovatelů Zásilkovny a taky společností Mesík servis, Party 24, Rychlý převoz a Speedy Kurýr. Za tento projekt získala společnost Vodafone ocenění za aktivitu své Nadace Vodafone v prestižním hodnocení žebříčku TOP Odpovědná firma, a to sice v subkategorii TOP Odpovědná firma pomáhající okolí – Anti-COVID počin, která byla vyhlášena výjimečně pro rok 2020⁵⁹.

⁵⁸ Výroční zpráva 2020. In: *Centrum LOCIKA* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: [www.https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy](https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy)

⁵⁹ Ocenění pro aplikaci Bright Sky na pomoc obětem násilí. In: *Nadacevodafone.cz* [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/novinky/oceneni-pro-aplikaci-bright-sky-na-pomoc-obetem-nasili.html>

PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část bakalářské práce je založena na srovnávací neboli komparativní analýze. Byla zde využita kvalitativní forma výzkumu. Předmětem zkoumání jsou neziskové organizace zabývající se tematikou domácího násilí. Jedná se o organizace v rámci Prahy a Středočeského kraje. Hlavním cílem praktické části je zmapování a porovnání služeb a možností, které svým klientům nabízejí neziskové organizace zabývající se pomocí obětem domácího násilí. Práce se zaměřuje na shody a rozdíly služeb, které mohou klienti využít. Cílem je srovnání nabízených služeb.

5. METODOLOGIE

Na výzkum můžeme pohlížet jako na proces vytváření nových poznatků na dané téma. Činnost vyžaduje systematickosti a plánování. Cílem výzkumu je snaha o nalezení odpovědí na výzkumné otázky a přispět tak k rozvoji dané tematiky.

V práci byla využita forma kvalitativního výzkumu. Metody v rámci metodologie kvantitativního výzkumu jsou podrobně zpracovány tak, aby odpovídaly co nejvíce předmětu zkoumání. Měření musí být validní, to znamená, že se měří skutečně to, co se má měřit, a je spolehlivé. O spolehlivosti mluvíme za předpokladu, že když budeme měřit stejnou věc, pak nedošlo-li ke změně, obdržíme stejný výsledek. Validita a spolehlivost byla v práci zajištěna sběrem a ověřováním dat z více zdrojů. Jedná se o odborné texty, internetové stránky neziskových organizací a rozhovory se zástupci konkrétních organizací. Za výhodu kvalitativního výzkumu můžeme považovat podrobný popis události, skupiny, jedince. Výhodou je také možnost provádět výzkum v přirozeném prostředí. Tuto výhodu však nebylo možné v práci uplatnit z důvodu pandemické situace a omezení, která vyplývala z nouzového stavu. Jako nevýhodu můžeme uvést obtížnost testování hypotéz, časovou náročnost sběru a analýzy dat. Výsledky výzkumu mohou být ovlivněny osobnostními preferencemi výzkumníka.⁶⁰

⁶⁰ HENDL, J. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2

Základem metody srovnávací analýzy je zkoumání několika objektů nebo skutečností a porovnání jejich rozdílů a podobností. Na začátku je důležité stanovení cíle, který komparativním přístupem sledujeme a vydefinování sledovaného předmětu.

Komparace umožňuje stanovit shody a rozdíly jevů či objektů. Při srovnávání se zjišťují shodné či rozdílné stránky různých předmětů, jevů, úkazů či ukazatelů. Na základě komparace lze vyslovovat vědecké závěry, nicméně není to vědecká metoda nevyvratitelná a samotnou komparaci nelze použít jako přímý vědecký důkaz.⁶¹

Podstatou srovnávací analýzy, jež se začala využívat zvláště na přelomu 18. a 19. století, je rozbor a srovnávání vzájemných vztahů a souvislostí a nalézání shody, podobnosti a různosti. Vstupní krok komparativní analýzy představuje výběr a definování elementů srovnávání, jejich rozbor, tj. zkoumání jednotlivých prvků, složek a vlastností. V další fázi srovnávací analýzy je důležitý výběr takových objektů (dat, rysů, idejí, koncepcí, paradigmat ad.), jež umožňují následné vzájemné srovnávání.⁶² V práci byly, jako objekt srovnávání, vybrány neziskové organizace zabývající se problematikou domácího násilí. Srovnávání probíhalo na úrovni nabízených služeb a jejich dostupnosti pro určitou skupinu osob. Organizace byly vybírány podle místa působnosti (Praha, Středočeský kraj).

Jak už bylo zmíněno, z důvodu aktuální epidemiologické situace způsobené pandemií Covid - 19 nebylo možné osobního setkávání s oběťmi domácího násilí. Z tohoto důvodu byla zvolena kvalitativní metodologie – srovnávací analýza. Dalším důvodem volby metody byla závažnost tématu s ohledem na vnitřní prožitky obětí. Sdílení zkušeností s cizím člověkem je pro oběti velice citlivé a často traumatizující. Z toho důvodu se práce opírá o informace, které jsou obecného charakteru. Čerpáno bylo z odborné literatury a internetových zdrojů, které má běžně k dispozici široká veřejnost. Cílem práce byl sběr dat a srovnání organizací na jednom místě, pro efektivnější orientaci. Na začátku byl vytyčen předmět zkoumání a výzkumné cíle. Předmět zkoumání je poté porovnáván s jiným předmětem zkoumání. Při srovnávání byly zjišťovány shodné či rozdílné stránky jednotlivých neziskových organizací. Kritériem byly konkrétní služby

⁶¹ ŠIROKÝ, J. Tvoříme a publikujeme odborné texty. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 208 s. ISB N 978-80-251-3510-5

⁶² MetoSlov.vp (muni.cz)

a rozsah odborné pomoci, způsob kontaktování, možnost azylového bydlení a primárního zaměření (děti, dospělé osoby).

Při získávání informací potřebných k dosažení požadovaných cílů byla použita historickosrovnávací metoda, a to zejména v přípravné etapě, v procesu studia knižní literatury nebo při použití internetu pro vyhledávání podkladů o nestátních neziskových organizacích zabývajících se problematikou domácího násilí.

6. ORGANIZACE NA POMOC DOMÁCÍHO NÁSILÍ

6.1. Bílý kruh bezpečí

Bílý kruh bezpečí je spolek poskytující odbornou, bezplatnou a diskrétní pomoc obětem všech trestných činů. „*Posláním sociální služby odborné sociální poradenství Bílého kruhu bezpečí je poskytování komplexní pomoci obětem trestných činů, tedy všem, kteří se cítí být obětí. Služba má předcházet či zmírňovat důsledky sociálního vyloučení uživatelů prostřednictvím sociálně právního poradenství, základního a specializovaného právního poradenství, psychologické pomoci a dalších doplňkových služeb. Cílem je podpora rozvoje samostatného rozhodování uživatelů, překonání traumatu spojeného s trestným činem a jeho následky, jejich motivace k aktivitě a posilování schopnosti znovu se začlenit do společnosti a běžného způsobu života.*“⁶³

V rámci této organizace byla zřízena DONA linka neboli celostátní specializovaná služba telefonické krizové pomoci pro osoby ohrožené domácím násilím.

Bílá kruh bezpečí existuje již 30 let. Do konce roku 2020 jej kontaktovalo 248 180 občanů, především obětí násilných a trestných činů. Ročně eviduje Bílý kruh bezpečí více než 12 000 kontaktů.

⁶³ Veřejný závazek registrovaných sociálních služeb Bílého kruhu bezpečí. In: *BKB.cz* [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.bkb.cz/o-nas/zakladni-udaje-o-organizaci/verejny-zavazek-socialnich-sluzeb/>

6.1.1.Odborná pomoc

Jako vstupní brána do systému pomoci je nejčastěji využívána linka pomoci na telefonní lince 116 006. Jedná se o okamžitou pomoc, která je dostupná nonstop. Volání je diskrétní a zdarma. Tuto linku může kontaktovat i osoba, která hledá pomoc pro oběť domácího násilí ze svého okolí. Při hovoru je volající osoba vyslechnuta a může zde anonymně sdílet své obavy. Následně jí jsou nabídnuty praktické rady a potřebné informace s přihlédnutím k aktuální situaci, ve které se nachází. S přihlédnutím k míře ohrožení a bezmoci je dále doporučena nebo zprostředkována další pomoc. Bílý kruh bezpečí oběti většinou kontaktují dříve, než svoji situaci nahlásí na Policii ČR.

V rámci organizace je možné navštívit poradenská pracoviště, která se nacházejí ve městech: Liberec, Praha, Plzeň, České Budějovice, Ostrava, Jihlava, Olomouc, Pardubice, Brno. V Ostravě se nachází kromě poradny i intervenční centrum. V poradnách je vybudován unikátní model poradenství, v rámci, kterého pomoc obětem poskytuje dvojice odborníků. Jedná se o právníka a psychosociálního pracovníka. Od roku 2013 obětem pomáhá případový manažer, který vyjíždí do místa bydliště oběti a doprovází oběti na policii, k soudu nebo poskytuje jinou praktickou činnost. Od července 2021 je zřízena také mobilní poradna, který umožňuje poradcům vyjíždět k obětem, které se sami nemohou dostavit do poradny.

6.2.ROSA – centrum pro ženy

ROSA – centrum pro ženy, z.s., je nezisková organizace, která se jako první na území České republiky začala systematicky a odborně zabývat problematikou domácího násilí. Jejich služby zahrnují odborné poradenství, krizovou intervenci, sociálně-terapeutické a sociálně-právní poradenství, vytvoření bezpečnostního plánu a poskytování azylového ubytování pro ženy, které je unikátní v tom, že jeho adresa je utajená. Tím poskytuje bezpečné útočiště svým obyvatelkám a jejich dětem. S klientkami pracují pouze ženy, sociální pracovníce a psycholožky se speciálními výcviky. Poradenství je založeno na důvěře k obětem, diskrétnosti, mlčenlivosti, empatii. Jeho cílem je dodat ženám sebevědomí a potřebnou odvahu k tomu, aby prolomily pocit strachu, hanby, sebeobviňování a pocitu, že zklamaly ve vztahu.

6.2.1.Odborná pomoc

Základním typem poradenství jsou individuální konzultace v oblasti psychosociální, sociální, sociálně-právní, sociálně-terapeutické, psychologické a právní. Poradenství může žena využít jednorázově nebo navázat dlouhodobou spoluprací. Veškerá poradenství jsou poskytována bezplatně. Cílem poradenství je pomoci ženě získat sebevědomí a dostatek odvahy čelit situaci, ve které se nachází. Jedná se o odborné psychosociální a sociální konzultace, které mají ženy seznámit s problematikou násilí v rodině tak, aby si samy uvědomily, v jaké situaci se nacházejí. Popsat techniky, které používají násilní partneři, co je to cyklus násilí a jaký dopad má násilí v rodině na děti. Pracovnice centra ROSA se zaměřují na pomoc se pracováním traumatu způsobeného prožitým násilím, v případě potřeby poskytují krizové intervence. Centrum ROSA poskytuje součinnost při komunikaci s úřady, policií, soudem. Nabízí možnost doprovodu na úřady. Nabízí také právní pomoc ve formě sepisování návrhů k soudu a bezplatné právní konzultace.

Ženy mohou vybírat ze tří variant kontaktu (osobní, telefonické, on-line). Všechny možnosti probíhají diskrétně.

Telefonický kontakt je možný na telefonním čísle ve všední dny (pondělí a úterý 9:00–18:00, středa a čtvrtek 9:00–16:00 a v pátek 9:00–14:00). V těchto dnech je možné objednat osobní návštěvu centra. (adresa: Na Slupi 14, Praha 2). Osobní konzultaci je vždy nutné domluvit předem, z důvodu zachování bezpečnosti ostatních obětí domácího násilí. Do centra ROSA není možný a nebude umožněn vstup bez předchozí domluvy. Centrum také poskytuje bezplatnou linku krizové pomoci a SOS linku v čase 9:00–18:00.

On-line poradenství probíhá prostřednictvím formuláře, který je umístěn na internetové adrese centra⁶⁴. Na zaslané dotazy odpovídá sociální pracovníce do 24 hodin, a to každý všední den. Všechny dotazy a odpovědi nejsou nikde zobrazovány, služba je poskytována i anonymně. Druhá možnost internetového poradenství probíhá pomocí chatu. Modrá ikona pro chatování se nachází na internetových stránkách centra

⁶⁴ Internetová poradna. In: *Rosacentrum.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/nase-sluzby/internetova-poradna/>

ROSA v pravém dolním rohu. Chat je obsluhován v úterý 13:00–15:00, čtvrtek 9:00–11:00 a v pátek 9:00–12:00⁶⁵.

Centrum ROSA nabízí i následnou pomoc v podobě azylového domu a azylových bytů. Azylový dům slouží pro ženy, které řeší situaci násilí v rodině. Přijímány jsou jak samotné ženy, tak matky s dětmi. Celková kapacita azylového domu a bytů centra ROSA je 35 lůžek, včetně dětských lůžek. Jedná se o 9 pokojů v azylovém domě a 3 pokoje v azylovém bytě. Azylový dům má utajenou adresu, z tohoto důvodu je nejdříve nutný telefonický kontakt. Schůzky se konají na kontaktní adrese: Podolská 242/25, Praha 4. Při pobytu v azylovém dome/bytě může žena využít služeb sociální pracovníce, psychologky a dětské psychologky, právničky. Odborné poradenství probíhá po předchozí domluvě, přičemž odbornice dochází přímo do azylového zařízení. Tato možnost bydlení je nabízena po dobu jednoho roku s měsíční zkušební dobou. Pomoc je nabízena i v podobě zajištění stravy. Cena ubytování je stanovena vyhláškou č. 505 a zákonem č. 108/2006 Sb. (zákon o sociálních službách). Za den pobytu žena zaplatí 130 Kč, matka s dětmi 110 Kč a dítě 60 Kč za každý den⁶⁶.

6.3.Poradna Magdala (Arcidiecézní charita Praha)

Poradna Magdala se specializuje na násilí v blízkých vztazích a pomáhá svým klientům vystoupit z kruhu násilí. Specializuje se na práci s celou rodinou, ale mohou se na ní obracet i samotné ženy nebo ženy se svými dětmi. Jedná se především o takové ženy, které si prošly domácím násilím ze strany partnera a neví si se svou situací rady.

Odborný tým pracovníků Poradny Magdala je složen z odborníků z oblasti sociální práce, psychoterapie, psychologie a právního poradenství. Cílem spolupráce je pomoci se zorientovat v těžké životní situaci, její stabilizace a navrácení klientů do běžného života.

Poradna Magdala se zabývá i preventivními programy. Nabízí školám edukativní program zaměřený na prevenci domácího násilí mezi rodinnými příslušníky a odhalení případů mezi spolužáky.

⁶⁵ Internetová poradna. In: *Rosacentrum.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/nase-sluzby/internetova-poradna/>

⁶⁶ Azylový dům. In: *Rosacentrum.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/>

6.3.1.Odborná pomoc

Odborné sociální poradenství spočívá v možnosti nalezení azylového bydlení a v pomoci s vyřízením dávek sociálního zabezpečení. Ubytování probíhá v režimu utajení. Tato služba je poskytována ženám a matkám, které jsou rozhodnuté opustit domácnost a násilné prostředí.

Dále nabízí pomoc s kontaktováním státních i nestátních organizací, které zajišťují sociální služby, jedná se například i pomoc při jednání se úřadem sociálně-právní ochranou dětí (OSPOD). Také je nabízeno sociálně-terapeutické poradenství, které je zaměřeno na komplexní poradenskou činnost v situacích, kdy se oběť domácího násilí vyrovnává s obtížným obdobím plným změn, necítí se dobře a potřebuje oporu, docházeli v partnerských vztazích ke konfliktním situacím, dlouhodobě se nedaří zvládat životní situace v oblasti partnerských vztahů, rodinných vztahů, práci, cítí-li se osamocena. Nabízí psychologickou pomoc po prožití traumatické zkušenosti z týrání, zneužití či jiného hrubého násilí. Do odborné pomoci patří i psychologicko-terapeutická sezení pro stabilizaci psychického stavu a k návratu k plnohodnotnému životu. Poradna Magdala pomáhá obětem při vyplňování dokumentů a poskytuje právní pomoc při porozumění soudním dokumentům.

Poradnu Magdala je možné kontaktovat telefonicky každý všední den v čase 9:00–17:00. Telefonickým kontaktem se klienti spojí přímo se sociální pracovnící nebo psychologem. Pro kontaktování mohou využít také e-mailové adresy:⁶⁷.

6.4.proFem

proFem je nezisková organizace, která usiluje o zlepšení situace v oblasti domácího a sexuálního násilí. Vznikla v roce 1993. Služby poskytuje obětem sexuálního a domácího násilí starším 16 let. Jejich služby zahrnují sociální poradenství, právní poradenství, intervenční centrum, právní zastupování, psychoterapeutické poradenství, skupiny pro oběti sexuálního násilí, infolinku pro oběti sexuálního násilí. Jejím hlavním

⁶⁷ Poradna Magdala. In: *Charita.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: www.praha.charita.cz/sluzby/magdala

cílem je zlepšení kvality života obětí domácího a sexuálního násilí prostřednictvím zvyšování odbornosti, efektivity a dostupnosti systému pomoci. Zaměřují se na prevenci a zvyšování osvěty v oblasti domácího násilí formou akcí pro laickou i odbornou společnost. proFem je aktivní i v politickém a legislativním lobbingu. V rámci Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách při Radě vlády pro rovné příležitosti žen a mužů přispívá k řešení komplexních strukturálních problémů spojených s odstraňováním domácího a sexuálního násilí. Snaží se prosazovat konkrétní legislativní změny. Prostřednictvím veřejných výzev směřovaných ke členům a členkám Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu České republiky se snaží udržovat téma domácího a sexuálního násilí v konstantním politickém povědomí⁶⁸.

6.4.1.Odborná pomoc

Základní typ pomoci je zaměřen na sociální poradenství, které probíhá jak formou osobních konzultací, tak konzultací telefonických každý všední den v čase 9:00–15:00. Ženy mohou také využít formu on-line konzultací, za použití e-mailu, internetové poradny nebo chatu. Pro možnost osobního setkání je potřeba se předem objednat. Odborné poradenství je poskytováno nízkoprahovou formou ve městě Příbrami a v Praze. Jedná se o bezplatné poradenství, kdy klientka může zůstat v anonymitě. Intervenční centra se nacházejí v Příbrami, Berouně a Benešově. Osobní setkání je možné pouze po předchozím domluvě.

Centrum dále poskytuje právní poradenství, které je zaměřeno na pomoc s orientací v občanském a trestním řízení, na vypracování základních právních návrhů. V případě potřeby může klientka využít advokátního zastupování při soudních jednáních. Služba je opět poskytována ve formě osobní konzultace, telefonické konzultace, která probíhá v úterý a ve středu nebo on-line formou (e-mail, internetová poradna).

V neposlední řadě je nabízeno psychoterapeutické poradenství, které klientkám zajišťuje potřebnou psychickou podporu. Psychoterapie probíhají ve spolupráci interních i externích psychoterapeutek⁶⁹.

⁶⁸ Nezisková organizace proFem [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.profem.cz/>

⁶⁹ Nezisková organizace proFem [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.profem.cz/>

6.5.ACORUS

Nezisková organizace ACORUS, z. ú., poskytuje komplexní odbornou pomoc v podobě sociálního poradenství, právního poradenství, psychologického poradenství, azylového bydlení a pobytu na krizovém lůžku. Pomáhá obětem domácího násilí překonat nepříznivou sociální situaci a zvládnout následné začlenění do běžného života bez přítomnosti násilí. Služeb můžou využít i osoby, které mají ve svém okolí osobu, která prožívá některou z forem domácího násilí. Organizace vznikla v roce 1997 jako občanské sdružení ACORUS. Při poskytování pomoci dodržují zásady v podobě respektování práv a důstojnosti klientů. Klient se může rozhodnout, zda nabízenou pomoc přijme bez nutnosti pocitu strachu ze zavržení. Je respektováno jeho soukromí a možnost zůstat v anonymitě.

6.5.1.Odborná pomoc

Odborné sociální poradenství je poskytováno bezplatně. Může se jednat o individuální konzultaci s terapeutkou nebo ve formě podpůrné sociálně-terapeutické skupiny. Probíhá po předchozím telefonické objednání na nonstop telefonní lince. Konzultace následně probíhá na adrese: Dělnická 213/127, Praha 7. Možnost konzultací je každý všední den v čase 9:00–17:00. Dále je možné využít konzultaci formou e-mailové komunikace na e-mailové adrese: infoa@acorus.cz. Služba je bezplatná. Na stejné adrese může oběť domácího násilí využít i právní poradenství. Jedná se o právní poradenství v podobě podání informací o právních možnostech řešení situace, vypracování návrhů k soudu, pomoc při vyřizování právních úkolů se třetí stranou (advokáty, policií, státními zástupci, soudy a probačními úředníky).

Centrum ACORUS nabízí i krizovou pomoc, která probíhá na utajené adrese. Pro její využití je potřeba kontaktovat pracovníci na nonstop lince. Krizová pomoc umožňuje ženám a ženám s dětmi, které se dostaly do krizové situace vzniklé v důsledku domácího násilí, bezplatné ubytování po dobu 7 dnů. Pomoc slouží pro překonání krize, získání informací o dalších možnostech a obnovení psychické stability. Služba je dostupná 24 hodin denně a je poskytována zdarma. Zahrnuje nejen využití krizového lůžka, ale i zajištění stravy. Mezi nabízené služby patří i možnost využití pobytu v azylovém domě.

V centru ACORUS je poskytována pomoc i dětem a dospívajícím, kteří zažívali nebo zažívají domácí násilí. Hlavním cílem pomoci je překonání jejich složité situace a ukázat jim, že život jde žít i bez přítomnosti násilí. Odborní pracovníci se zaměřují na pomoc dítěti zorientovat se v nepříjemné rodinné situaci. Pomoc je poskytována v podobě krizové intervence, individuální i skupinové terapie, pohybové terapie, arteterapie. Dítě je do programu zapojeno na základě požadavku rodiče⁷⁰.

6.6. Centrum LOCIKA

Centrum LOCIKA, z.ú., pomáhá dětem, které zažívají násilí v rodině, ať už jako přímé oběti nebo svědci. LOCIKA chrání zájem dítěte a poskytuje odbornou pomoc nejen jemu, ale také jeho rodičům, s cílem nastavit zdravé vztahy v rodině tak, aby dítě mohlo vyrůstat v klidném a respektujícím prostředí. Rodiče podporují v jejich kompetencích a dovednostech tak, aby si mohli i přes obtížnou rodinnou situaci udržet s dítětem zdravý vztah. LOCIKA poskytuje služby v rámci pověření k sociálně-právní ochraně dětí zcela bezplatně.

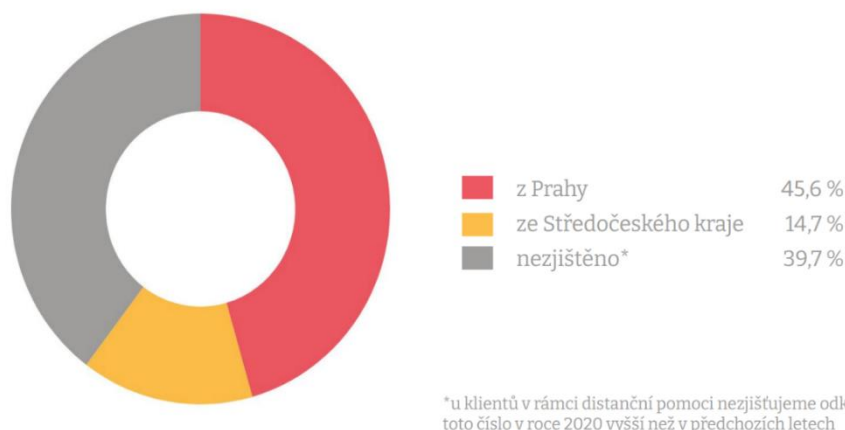
Mezi hlavní cíle centra patří zastavit násilí v rodině, pomoci dítěti s vyrovnáním se s dopady domácího násilí, snížení rizika přenosu násilného chování na další generace a ochrana psychiky dítěte při jednání s dalšími institucemi.

Důležitou součástí práce je i prevence, výzkumy, analýzy, prosazování a obhajoba práv ohrožených dětí, zvyšování informovanosti odborné i široké veřejnosti o problematice domácího násilí a ohrožených dětí, ale také síťování služeb pro ohrožené děti a odborná publikační činnost.

V roce 2020 byla poskytnuta pomoc a podpora 494 osobám z Prahy a Středočeského kraje v rozsahu 8 458 JOV (jednotka odborného výkonu v rozsahu 30 minut). Jednalo se o 274 dětí, 154 matek a 66 otců ze 198 rodin. U rodin, které využily služeb Centra LOCIKA v roce 2020, se v 90 % případů podařilo zabránit expozici dítěte dalšímu násilí.

⁷⁰ Nezisková organizace ACORUS, z. ú. [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: www.acorus.cz

Graf 2: Oblast, odkud pocházejí klienti, kteří využili služeb Centra LOCIKA

Zdroj⁷¹

Ve spolupráci s Nadací České spořitelny vznikla služba okamžité pomoci. Jedná se o specializovaný web Děťství bez násilí, kde mohou samy děti kontaktovat pracovníka centra a požádat o podporu. Způsob kontaktu si může každé dítě vybrat samo podle svých možností a preferencí⁷². Web je rozdělen do třech rovin podle role návštěvníka. První část se zaměřuje na děti a mladistvé. Kromě možností kontaktu jsou zde popsány i pocity a situace, které děti mohou zažívat a návod, jak s takovou situací mohou pracovat. Druhá část je věnována rodičům. Kromě nabídky pomoci si zde může každý rodič zdarma stáhnout publikaci s názvem: Průvodce pro rodiče, kteří pro své děti chtějí DĚTSTVÍ BEZ NÁSILÍ. V publikaci je čtenářům představena nejen organizace LOCIKA a její filozofie, ale upozorňuje na závažnost a dopad násilí v rodině s ohledem na vývoj dítěte. Poslední část je věnována lidem, kteří pracují s dětmi. Opět zde čtenář najde rychlé odkazy na pomoc a velké množství návodů, jak s dětmi v krizových situacích pracovat.

⁷¹ Výroční zpráva 2020. In: *Centrum LOCIKA* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: [www.https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy](https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy)

⁷² Centrum LOCIKA [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: www.centrumlocika.cz

6.6.1.Odborná pomoc

S Centrem LOCIKA se lze spojit třemi způsoby. Využitím telefonní linky ve dnech pondělí, úterý a středa vždy v čase 9:00–11:00 a 15:00–17:00. Využitím chatu, na který se dítě dostane přímo z internetové stránky Děťství bez násilí⁷³, po kliknutí na ikonu chatu. Chat je v provozu v každý pracovní den v čase 13:00–17:00. Poslední variantou, kterou může dítě využít je osobní návštěva přímo na kontaktním místě Centra LOCIKA. Pobočky najdeme ve městech: Praha, Brno, Pardubice, Hradec Králové, Louny, Ústí nad Labem a Ostrava. Pro možnost osobní návštěvy je potřeba se předem objednat. Pracovníci jsou k dispozici pondělí až čtvrtek v čase 10:00–16:00. Všechny varianty je možné využít anonymně.

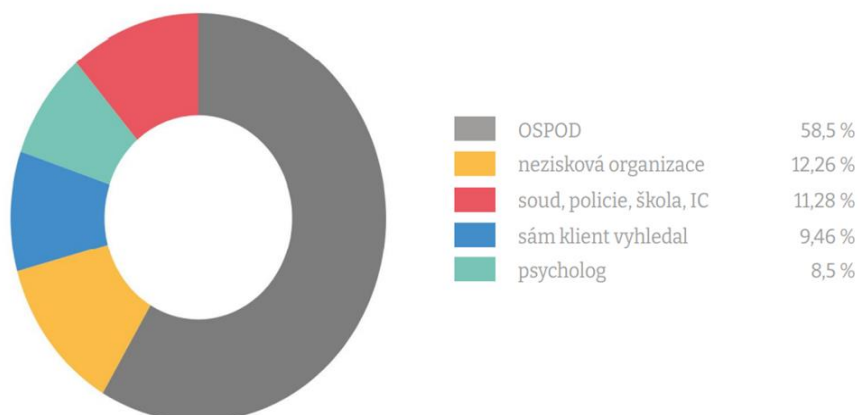
Pro ohrožené děti poskytuje či zprostředkovává terapie v různých podobách (individuální i skupinová – osobní i v distanční podobě – telefon, mail, on-line konzultace). Zajišťuje komplexní vývojové psychodiagnostiky dětí. Poskytuje doprovod dětí k výsledkům a k jednáním s institucemi.

Centrum LOCIKA neposkytuje pomoc jen dětem, ale také rodičům, kteří jsou zasaženi násilím v rodině. Mapuje celkovou situaci rodiny. Pro rodiče vytváří psychoedukační skupiny zaměřené na zvládnání rodičovské role v případech násilí, individuální poradenství pro oba rodiče (v oblasti psychologické, pedagogicko-výchovné, sociálně-právní) a terapeutické setkání dítěte s rodičem. Při své práci spolupracuje s dalšími institucemi a podává návrh konkrétních kroků ke zlepšení nastalé situace.

S Centrum LOCIKA spolupracují i ostatní neziskové organizace, školy, policie, soudy, psychologové, orgány sociálně-právní ochrany dítěte. Tyto organizace slouží především jako zprostředkovatelé kontaktu mezi rodinou a Centrem LOCIKA, viz graf.

⁷³ Děťství bez násilí [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: www.detstvibeznasili.cz

Graf 3: Kdo rodině předal prvotní informaci o Centru LOCIKA

Zdroj⁷⁴

Cílem aktuální kampaně centra je seznámení široké veřejnosti s mezinárodním signálem pomoci. Jedná se o znamení, kterým oběť může dát svému okolí najevo, že zažívá násilí v rodině, někdo ji ubližuje, něco není v pořádku a potřebuje pomoc. Osoba, která toto znamení zaregistruje, se může obrátit na policie na telefonním čísle 158 nebo situaci začít řešit samostatně. S osobou oběti je důležité komunikovat na základě jednoduchých uzavřených otázek.

Obrázek 1: Mezinárodní signál pomoci

Zdroj⁷⁵

⁷⁴ Výroční zpráva 2020. In: *Centrum LOCIKA* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: [www.https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy](https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy)

⁷⁵ Signál pomoci – Dětství bez násilí (detstvibeznasili.cz)

Tabulka 2: Shrnutí služeb nabízených neziskovými organizacemi

Název organizace	Nabízené služby	Kontakty
Bílý kruh bezpečí	informace o domácím násilí, telefonická linka Dona pro oběti domácího násilí, linka pomoci, praktické rady, odborné poradenství, legislativa, přednášky, semináře, kongresy, publikace, pobočky, zaměřeno na dospělé i děti	www.bkb.cz www.donalinka.cz www.domacinasili.cz linka pomoci 116 006
ROSA	informace o domácím násilí, psychosociální poradenství, pobočky, azylový dům, prevence domácího násilí, semináře a přednášky, vydávání informačních letáků, sos linka, odborné poradenství, zaměřeno na ženy	www.rosacentrum.cz +420 241 432 466 +420 739 709 764 SOS linka 800 605 080 Krizová linka +420602 246 102
Magdala	odborné a sociální poradenství, krizová pomoc, doprovody, pobočky, asistovaná setkávání rodičů s dětmi, rodinná mediace, azylové bydlení, zaměřeno na celou rodinu (primárně ženy)	www.praha.charita.cz +420 728 678 650 +420 737 280 642
proFem	právní poradna, odborné poradenství, pobočky včetně bezprahového centra, prevence fourmou přednášek, zapojení do legislativního procesu vytváření zákonů, zaměřeno na dospělé	www.profem.cz +420 608 222 777

ACORUS	non stop linka, odborné poradenství, ambulantní pomoc, krizová pomoc, krizové lůžko (max 7 dní), azylový dům, následná pomoc, propagace a osvětová činnost, zaměřeno na dospělé (primárně ženy)	www.acorus.cz +420 283 892 772
Centrum LOCIKA	odborné poradenství, prevence, výzkumy, analýzy, osvětové kampaně, spolupráce s pro rodiče a děti, pobočky, zaměřeno primárně na děti	www.locika.cz +420 601 500 196

Tabulka 3: Rychlý přehled služeb nabízených neziskovými organizacemi

Organizace	Primární zaměření	Osobní konzultace	Telefonické konzultace	On-line konzultace	Non-stop telefonní linka	Non stop pomoc	Azylový dům/byt	Bezplatné azylové bydlení
Bílý kruh bezpečí	DOSPĚLÝ	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE
ROSA	DOSPĚLÝ	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	NE
Magdala	DOSPĚLÝ	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	NE	NE
proFem	DOSPĚLÝ	ANO	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE
ACORUS	DOSPĚLÝ DĚTI	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Centrum LOCIKA	DĚTI	ANO	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE

6.7.Nadace Vodafone

Společenská odpovědnost velkých firem je v dnešní době velmi diskutovaným tématem. Velké subjekty se čím dál častěji zapojují do různých projektů, finančně podporují neziskové organizace a pomáhají v oblastech, kde to společnost potřebuje. Nadace Vodafone byla založena v roce 2006. Je spolufinancovaná skupinou Vodafone Group a společností Vodafone Czech Republic a.s. Od doby svého založení Nadace Vodafone rozdělila více než 195 milionů korun a podpořila přes 500 projektů. Zlepšila tím životy více než 1,5 milionu lidí a také se dostala se na přední místa v hodnocení nadací (dle žebříčku Fóra Dárců). Nadace Vodafone přispívá k naplnění Cílů udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals – SDGs), zejména v oblasti zkvalitnění života lidí s hendikepem, přístupu ke vzdělávání, zaměstnanosti lidí se ztíženým přístupem na trh práce, technologických inovací a udržitelných měst.

„Posláním Nadace Vodafone je dlouhodobě vytvářet ekosystém společenských a sociálních inovací a změn, které využívají technologie ke zkvalitňování života lidí v České republice, zlepšují veřejný prostor a strategicky propojují osoby a komunity k veřejnému prospěchu. Věříme, že technologické možnosti, know-how a zapojení zaměstnanců společnosti Vodafone mají pozitivní dopad na vývoj naší společnosti.“⁷⁶

6.7.1.Aplikace Bright Sky CZ

Bright Sky CZ je bezplatná mobilní aplikace, která je provozována Nadací Vodafone. Aplikace vznikla za podpory organizace ROSA, Policejního prezidia ČR a Ministerstva vnitra. Ve Velké Británii si aplikaci stáhlo přes 60 000 lidí. Někteří z nich jsou oběti domácího násilí, někteří možné oběti nebo mají obavy o někoho známého či souseda. Autor aplikace John Liverside řekl: *„Být obětí domácího násilí je jako žít v temné komoře. Víte, že vám hrozí nebezpečí, ale nevidíte ukazatele k východu a nevíte jak ven. Aplikace Bright Sky dává všem, kteří trpí možnost rozsvítit a uprchnout z té strašné situace, ve které žijí“⁷⁷.*

⁷⁶ O nás. In: *Nadacevodafone.cz* [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/o-nas/>

⁷⁷ *Nadacevodafone.cz* [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/o-nas/>

V České republice byla od jejího spuštění v září 2019 do 11. 10. 2021 použita téměř 13 000×. Využívanost aplikace je možné demonstrovat na grafu zpracovaném Nadací Vodafone.

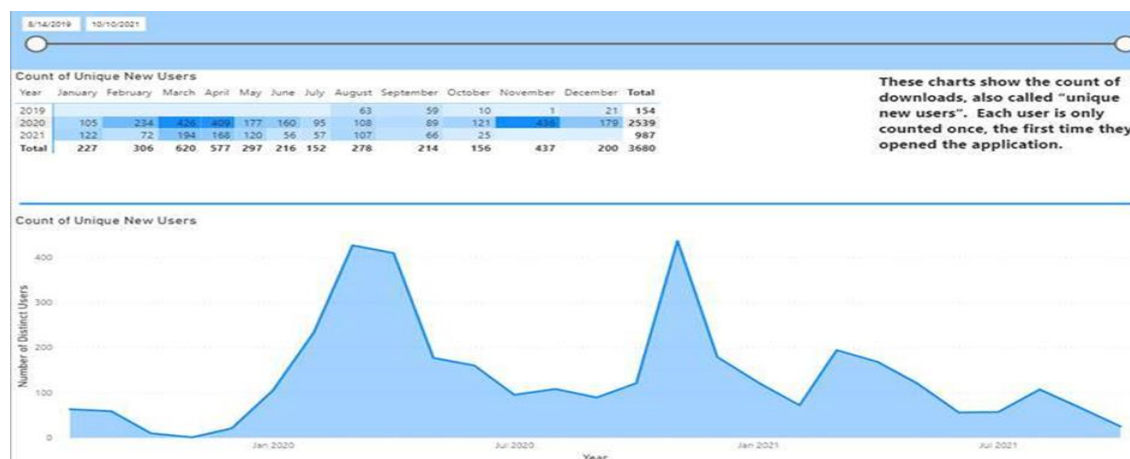
Graf 4: Používání aplikace v období 1. 9. 2019 – 11. 10. 2021

Zdroj⁷⁸

Četnost používání aplikace Bright Sky byla také ovlivněna situací v souvislosti s pandemií covid-19. Nárůst uživatelů demonstruje graf 5, na kterém můžeme jasně vidět jarní i podzimní vlnu pandemie v roce 2020.

Graf 5: Počet nových uživatelů aplikace v období 1. 9. 2019 – 10. 10. 2021

Zdroj⁷⁹

⁷⁸ Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021.

⁷⁹ Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021.

Aplikace poskytuje podporu a informace každému, kdo se nachází v násilném vztahu nebo těm, kteří se obávají o někoho ze svého okolí. Aplikaci si do telefonu může stáhnout kdokoliv zdarma z Google Play nebo App Store.

Svým uživatelům umožňuje vyhledat kontakt na nejbližší pomoc. Obsahuje seznam organizací, které lze vyhledat podle aktuální polohy, adresy či směrovacího čísla. Kromě těchto kontaktů si mohou uživatelé aplikace díky krátkému dotazníku stanovit míru ohrožení domácím násilím a vyhledat si důležité informace o formách násilí a o možnostech pomoci sobě i ostatním osobám, u kterých existuje podezření na domácí násilí. Pomocí aplikace lze také evidovat záznamy o násilných incidentech formou textových záznamů, audiozáznamů, videozáznamů nebo fotografických záznamů, které se ukládají do bezpečného digitálního deníku. Ten pak lze využít jako důkazní materiál pro policejní intervenci a stíhání pachatele. Díky ukládání mimo telefon je možné záznamy najít i po případném smazání aplikace z telefonu. Uživatelé zde najdou i návod, co nezapomenout při odchodu z násilného vztahu. Aplikace Bright Sky obsahuje seznam forem násilí či různé mýty, které se šíří ve společnosti.

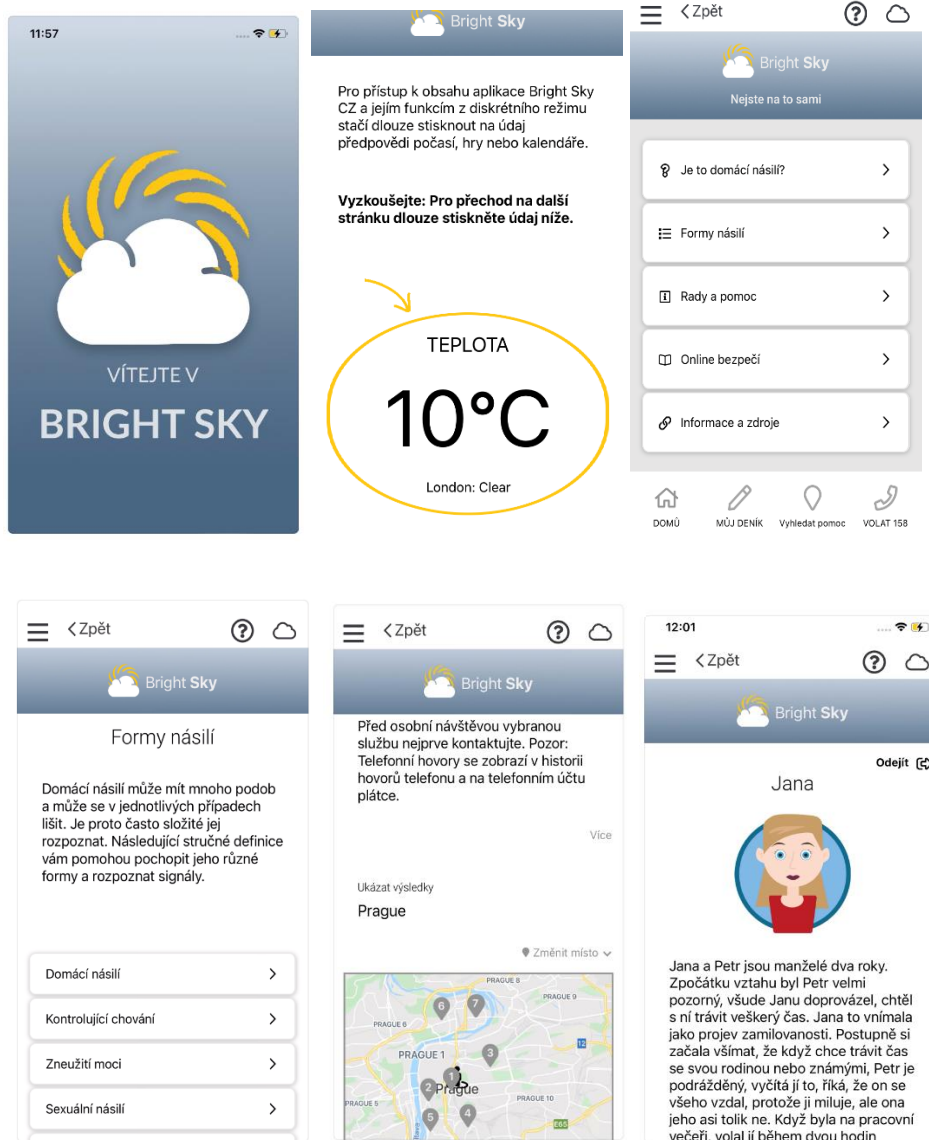
Aplikace je zároveň určena všem osobám, poradnám a dalším organizacím, které hledají informace o tématech spojených s domácím násilím.

Aplikace Bright Sky má podobu běžné aplikace. Je možné si zvolit diskrétní režim, kdy se na první pohled aplikace tváří jako aplikace o počasí, kalendář nebo hra. Mezi jednotlivými režimy je možné přepínat podržením displeje v určitém místě.

Programová manažerka aplikace Bright Sky CZ Veronika Řídelová z Nadace Vodafone říká: „*aplikaci Bright Sky CZ od začátku vnímáme i jako nástroj osvěty. Není určena jen samotným obětem, ale komukoliv z nás, kdo máme obavy o své blízké, kteří mohou zažívat domácí násilí. Kurýři ani doručovatelky nemají suplovat odbornou psychologickou pomoc, ale mohou jednoduše lidem v nouzi ukázat, kudy k ní vede cesta*“⁸⁰.

⁸⁰ Kurýři a doručovatelky mohou v době omezeného pohybu pomoci obětem násilí. In: *Nadacevodafone.cz* [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/novinky/kuryri-a-dorucovatelky-mohou-v-dobe-omezeneho-pohybu-pomoci-obetem-nasili.html>

Obrázek 2: Náhled jednotlivých stránek aplikace

Zdroj⁸¹

⁸¹ Aplikace Bright Sky.

6.7.2. Akademie proti domácímu násilí

V problematice domácího násilí se Nadace Vodafone angažuje na opravdu vysoké úrovni. To potvrzuje také její prozatím poslední počín v této oblasti – Akademie proti domácímu násilí, jejímž cílem je osvěta zaměstnanců v této oblasti. Nadace Vodafone je přesvědčena o tom, že firmy hrají významnou roli v tom, jak předcházet projevům domácího násilí a zneužívání, které se projevují i na pracovišti. Firmy totiž mají vliv na práci, produktivitu a bezpečí svých zaměstnanců – obětí násilí. Svým přístupem a podporou zaměstnanců, kteří se s domácím násilím potýkají, mají firmy také šanci ukázat, že ctí hodnoty, které jsou součástí zdravé a odpovědné firemní kultury.

Negativní dopady domácího násilí mohou mít vliv na produktivitu práce, pracovní i duševní zdraví zaměstnance a jeho vztahy s kolegy. Omezuje jeho plné a aktivní zapojení do plnění pracovních úkolů. Domácí násilí a zneužívání má také vliv na udržení zpravidla zaměstnankyň ve firmě. V praxi mnohdy dochází k tomu, že ženy, které zažívají domácí násilí a zneužívání, své zaměstnání opustí. Domácí násilí tak ohrožuje jejich kariérní růst, zejména pokud oběť opustí zaměstnání bez získání doporučení. Podle průzkumu organizace Opinium pro Nadaci Vodafone z roku 2019 zažilo domácí násilí téměř 37 % zaměstnanců na různých pozicích v různých odvětvích. Tato iniciativa vznikla ve spolupráci s firmami IKEA a Avon, které sdílí na tuto problematiku stejný názor a nabízí svým zaměstnancům obdobné programy⁸².

⁸² Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021.

ZÁVĚR

Násilí obecně, je v naší společnosti značně tolerováno. Ať už se jedná o násilí psychické nebo násilí v podobě fyzického trestání malých dětí. Napříč všemi věkovými a sociálními skupinami zobecněla hesla jako: „škoda facky, která padne vedle“, „já taky dostával“. Nejsou zrovna toto počátky toho všeho? Toho, proč jako dospělí máme tendence stávat se oběťmi nebo agresory domácího násilí, a tím pak vytvářet vzorce chování dalším generacím. Domácí násilí má dopad na mentální zdraví všech stran. Na oběti, svědky (kterými jsou mnohdy děti), ale i na samotného agresora, který tyto vzorce chování mohl přebrat a sám svému chování nerozumí. Není ojedinělé, že děti, které jsou terčem či “pouze” svědky domácího násilí jsou náchylné k psychickým poruchám, díky traumatu, který si do života z dětství odnášejí. Děti, které se stanou svědky násilí mezi rodiči mohou mít podobné potíže jako děti, které jsou samy týrány. Děti si v průběhu vývoje osvojují řadu postojů a způsobů chování nápodobou. Pokud jsou svědky násilí v rodině, mohou přebírat tento model a aplikovat ho ve svých vztazích k sourozencům, vrstevníkům a později i do partnerského života či vůči vlastním dětem. Rizikové prostředí, ve kterém dítě je svědkem či obětí domácího násilí, může vést k agresivnímu chování. Dítě se učí nezdravé způsoby vyjadřování vzteku a agrese. Přebírá vzor chování z domova, že pouze násilím dosáhne toho, co chce. Dítě není vedeno k přebírání odpovědnosti za své činy, proto často svaluje vinu za vlastní neúspěchy a chyby na druhé osoby. Ve školním prostředí se projevuje agresivně vůči svým vrstevníkům (zastrašování, šikana). Situace, které souvisejí např. se šikanou ve školách přebírá speciální pedagog či výchovný poradce, který je součástí školního poradenského zařízení. Právě školy a jiné školní zařízení jsou nejčastějším místem, kde se speciální pedagog setkává s ohroženou osobou v podobě dítěte. Speciální pedagog následně spolupracuje s orgánem sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) a případně i s Policií ČR. Speciální pedagog se může setkat s domácím násilím i při práci v neziskových organizacích. V práci byla zmíněna nezisková organizace Bílý kruh bezpečí nebo ROSA.

Domácí násilí se nachází napříč všemi zeměmi, všemi etniky, kulturami i sociálními skupinami. Tato práce se věnuje převážně ženám jako obětem domácího násilí, oběťmi domácího násilí se však stávají také senioři, děti i muži. Domácí násilí se odehrává za zavřenými dveřmi v soukromí domova, a proto může být dlouho

nepovšimnuto. Domácí násilí bylo ovlivněno i nynější pandemickou situací, kdy domácí násilí zesílilo. Pandemie přinesla zcela novou celospolečenskou situaci a samozřejmě měla vliv i na řešení domácího násilí, zejména násilí na ženách. Oběti těchto forem násilí řeší podobné problémy jako před pandemií, změna v podobě izolace a karantény však v řadě případů vytváří živnou půdu pro zvýšení intenzity a četnosti násilí. Oběťmi domácího násilí mohou být naši sousedé, kolegové, kamarádi, dokonce i rodinní příslušníci, a to po dlouhá léta, aniž bychom pojali jakékoliv podezření.

Datum 1. 1. 2007 lze chápat jako přelomové ve vnímání problematiky domácího násilí z pohledu legislativy. Do té doby neexistovala v českém právním systému rychlá pomoc pro oběti domácího násilí v podobě vykázaní násilné osoby dříve, než dojde k ublížení na zdraví. I přesto pomoc obětem ze strany systému není dostačující.

Cílem bakalářské práce bylo umožnit čtenářům proniknout do hloubky problému domácího násilí a pomoci obětem se zorientovat v možnostech pomoci, kterou poskytují neziskové organizace. Díky přehledu služeb neziskových organizací, které práce poskytuje, se může oběť domácího násilí rychle zorientovat v možnostech a dle návodu kontaktovat tu neziskovou organizaci, která je pro ni nejdostupnější. Bez pozornosti by neměla zůstat ani aplikace Bright Sky, která propojuje velké množství informací a možností, jak pomoci. Díky své podobě zůstává pro agresora běžnou aplikací o počasí, kterých můžeme nalézt velký počet. Bez ověření není možné do aplikace proniknout.

Závěrem je důležité zmínit, že domácí násilí se ve společnosti vždy vyskytovalo a nadále vyskytovat bude. Z toho důvodu je důležité proti němu bojovat všemi dostupnými prostředky. Neměli bychom spoléhat jen na složku represivní, které se pachatelé mohou zaleknout a přehodnotit své jednání, ale především se zaměřit na složku preventivní a informativní.

Je důležité vytvořit takový systém podpory, aby se oběti domácího násilí s důvěrou obracely o pomoc a podporu. Získaly důvěru v to, že nebudou odsuzovány a obviňovány. Informovat společnost, poukazovat na to, že domácí násilí je celospolečenský problém, který je doprovázen předsudky. Dle posledních průzkumů je jedním z nejrozšířenějších předsudků to, že si oběť za násilí páchané vůči vlastní osobě může sama (takto odpovědělo 25% respondentů).

Tato práce byla vytvořena jako návod či studijní materiál pro každého, kdo se zajímá o možnosti, jak pomoci obětem domácího násilí nebo pro osoby, které domácí

násilí zažívají. Může pomoci při získávání a rozšiřování si znalostí v dané problematice. Každý z nás by měl minimálně znát mezinárodní signál pomoci. Signál, kterým oběť může dát svému okolí najevo, že se něco děje.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

- BURIÁNEK, J. a kol. *Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech*. Praha: Triton, 2006. ISBN 80-7254-914-6.
- BEDNÁŘOVÁ, Z. *Domácí násilí: zkušenosti z poskytování sociální a terapeutické pomoci ohroženým osobám*. Praha: Acorus, c2009. ISBN 978-80-254-5422-0.
- ČÍRTKOVÁ, L., P. VITOUŠOVÁ a kol. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2.
- HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace* Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2
- KLOUBEK, M. *Sexuálně zneužívané děti*. Praha: MJF, 2011. ISBN 978-80-86284-88-0.
- KOTKOVÁ, M. *Domácí násilí v kontextu rodiny a práce*. Brno: Spondea, 2014. ISBN 978-80-260-7191-4.
- MACHALOVÁ, T. *Domácí násilí – filozofická analýza pojmu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2014.
- MARTINKOVÁ, M. a kol. *Špatné zacházení s osobami pokročilého věku – se zvláštním zřetelem k domácímu násilí*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. ISBN 978-807-3380-878.
- MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4580-0.
- NYKLOVÁ, B. a D. MOREE. *Násilí na ženách v souvislosti s COVID-19: výzkumná zpráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, Fakulta humanitních studií UK, 2021. ISBN 978-80-7330-380-8.

STRÍLKOVÁ, P. a M. FRYŠTÁK. *Vykázání jako prostředek ochrany před domácím násilím*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-020-0.

ŠIROKÝ, Jan. *Tvoříme a publikujeme odborné texty*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 208 s. ISB N 978-80-251-3510-5

ŠEVČÍK, D. a N. ŠPATENKOVÁ. *Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-690-2.

ÚLEHLOVÁ, D. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně, 2009. ISBN 978-80-7013-502-0.

VOŇKOVÁ, J. a I. SPOUSTOVÁ. *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. 2., přeprac. vyd. Praha: profem, 2008. ISBN 978-80-903626-7-3.

Seznam použitých internetových zdrojů

Azylový dům. In: *Rosacentrum.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/>

Centrum LOCIKA [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: www.centrumlocika.cz

Definice domácího násilí. In: *Acorus.cz* [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z: <http://www.acorus.cz/cz/domaci-nasili/info-o-domacim-nasili.html>

Dětství bez násilí [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: www.detstvibeznasili.cz

DOHNALOVÁ, A. Domácího násilí za covidu přibylo. Oběti při řešení naráží na odmítnutí i zlehčování. In: *Aktuálně.cz* [online]. [cit. 27.10.2021]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/domaci-nasili/r~ebdd574ac1ea11eb99faac1f6b220ee8/>

Domácí násilí v českém právu. In: *IDTBrno.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <http://www.idtbrno.cz/domaci-nasili-vceskem-pravu>

Domáci násilí za COVID-19: Když z pasti není úniku (a pomoc funguje jen někdy). In: *Soc.cas.cz* [online]. [cit. 27.10.2021]. Dostupné z:

<https://www.soc.cas.cz/aktualita/domaci-nasili-za-covid-19-kdyz-z-pasti-neni-uniku-pomoc-funguje-jen-nekdy>

Domáci násilí: Cyklus domácího násilí. In: *proFem: centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí* [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.profem.cz/cs/s-cim-pomahame/domaci-nasili>

DONA linka: Pomoc obětem domácího násilí. [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: www.donalinka.cz/index.php

Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb., o ochraně před domácím násilím. In: *PSP.cz* [online]. [cit. 10.10.2021]. Dostupné z:

<https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=828&ct1=0>

Internetová poradna. In: *Rosacentrum.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/nase-sluzby/internetova-poradna/>

Interní materiály společnosti Vodafone Czech Republic a.s., 2021.

Kurýři a doručovatelky mohou v době omezeného pohybu pomoci obětem násilí. In: *Nadacevodafone.cz* [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z:

<https://www.nadacevodafone.cz/novinky/kuryri-a-dorucovatelky-mohou-v-dobe-omezeneho-pohybu-pomoci-obetem-nasili.html>

Legislativa v ČR. In: *Rosacentrum.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.rosacentrum.cz/informace-pro-zeny/legislativa-v-cr/>

Listina základních práv a svobod (článek 1, článek 10). In: *PSP.cz* [online]. [cit. 07.12.2021]. Dostupné z: www.psp.cz/docs/laws/listina.html

Národní akční plán prevence domácího násilí na léta 2011–2014. In: *Vláda.cz* [online]. [cit. 10.10.2021]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Narodni-akcni-plan-prevence-domaciho-nasili-na-leta-2011-2014.pdf>.

Nebuďme slepí k domácímu násilí! In: *Policie.cz* [online]. [cit. 12.10.2021]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/domaci-nasili-644841.aspx>

Nezisková organizace ACORUS, z. ú. [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: www.acorus.cz

Nezisková organizace proFem [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: <https://www.profem.cz/>

O nás. In: *Nadacevodafone.cz* [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/o-nas/>

Ocenění pro aplikaci Bright Sky na pomoc obětem násilí. In: *Nadacevodafone.cz* [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.nadacevodafone.cz/novinky/oceneni-pro-aplikaci-bright-sky-na-pomoc-obetem-nasili.html>

Poradna Magdala. In: *Charita.cz* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: www.praha.charita.cz/sluzby/magdala

Přehled počtu vykázaní policií ČR dle krajů. In: *BKB.cz* [online]. [cit. 04.12.2021]. Dostupné z: https://www.bkb.cz/files/news/840//files/VYK%C3%81Z%C3%81N%C3%8D%2012_2021

Veřejný závazek registrovaných sociálních služeb bílého kruhu bezpečí. In: *BKB.cz* [online]. [cit. 17.10.2021]. Dostupné z: <https://www.bkb.cz/o-nas/zakladni-udaje-o-organizaci/verejny-zavazek-socialnich-sluzeb/>

Výroční zpráva 2020. In: *Centrum LOCIKA* [online]. [cit. 14.10.2021]. Dostupné z: [www <https://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy>](http://www.centrumlocika.cz/o-nas/vyrocní-zpravy)

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 07.12.2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2021 [cit. 07.12.2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mezinárodní signál pomoci.....	46
Obrázek 2: Náhled jednotlivých stránek aplikace	52

Seznam grafů

Graf 1: Cyklus domácího násilí	20
Graf 2: Oblast, odkud pocházejí klienti, kteří využili služeb Centra LOCIKA.....	44
Graf 3: Kdo rodině předal prvotní informaci o Centru LOCIKA.....	46
Graf 4: Používání aplikace v období 1. 9. 2019 – 11. 10. 2021.....	50
Graf 5: Počet nových uživatelů aplikace v období 1. 9. 2019 – 10. 10. 2021	50

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet vykázaných osob policií ČR v období 1. 1. 2007 – 30. 9. 2021	26
Tabulka 2: Shrnutí služeb nabízených neziskovými organizacemi.....	47
Tabulka 3: Rychlý přehled služeb nabízených neziskovými organizacemi.....	48

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Monika Moravcová

Obor: Speciální pedagogika – vychovatelství

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Problematika domácího násilí v Praze a Středočeském kraji

Rok: 2022

Počet stran textu bez příloh: 48

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 15

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 23

Vedoucí práce: PhDr. Alois Daněk, Ph.D.